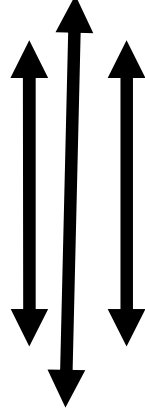

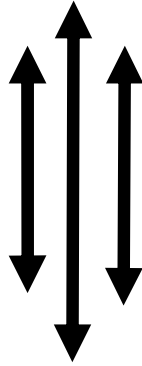
लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परिक्षण

२०८१/०८२

प्राविधिक प्रतिवेदन

शारदा नगरपालिका खलंगा, सल्यान

प्रतिवेदक

मन भण्डारी

लैससास परीक्षणकर्ता

९८५८०३१६७७

man.basnpj09@gmail.com

~ १ ~

विषय सूचि

१. पृष्ठभूमि	१
२. शारदा नगरपालिकाको सामान्य परिचय	२
३. अध्ययनको महत्व	३
४. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणका उद्देश्यहरु	३
५. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणले समेट्ने क्षेत्र	४
६. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण विधि तथा तरिका:	५
७. लैङ्गिक परीक्षणका सहभागिहरु	७
८. तथ्यांक प्रस्तुतिकरण र व्याख्या	७
९. लैङ्गिक परीक्षणको विश्लेषणका औजारहरु	९
१०. लैससासपरीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था ..	९
१०.१ परीक्षण पश्चात प्रमुख सूचकहरुले प्राप्त गरेको अंकको लेखाजोखा	९
१०.२ मुख्य सूचक र उपसूचकहरुका आधारमा प्राप्ताङ्क विवरण	१०
१०.३. मुख्य सूचक र उपसूचकहरुका आधारमा तयार भएको माकुरी जालो	१२
११. नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सबल पक्ष र सुधार गर्न पर्ने पक्षहरु	१३
१२. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्ययोजना	१७
१३. निष्कर्ष	२१
१४. सुझाव	२२
अनुसूचीहरु	२४
अनुसूची: १. परीक्षण कार्यक्रमको फोटोहरु	
अनुसूची: २. परीक्षण कार्यक्रमका सहभागिहरुको विवरण	
अनुसूची: ३. लैससास परीक्षणका १०० सूचकहरु र प्रमाणका आधारमा दिइएको अंक विवरण:	

शारदा नगरपालिका खलंगा, सल्यान

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परीक्षण २०८१/०८२

प्राविधिक प्रतिवेदन

परिचय खण्ड

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको धारा १८, समानताको हकमा सबै नागरिक कानूनको दृष्टिमा समान हुने, सामान्य कानूनको प्रयोगमा उत्पत्ति, धर्म, वर्ण, जात, जाति, लिङ्ग, शारीरिक अवस्था, अपाङ्गता, स्वास्थ्य स्थिति, वैवाहिकता स्थिति, गर्भावस्था, आर्थिक अवस्था, भाषा वा क्षेत्र, वैचारिक आस्था वा यस्तै अन्य कुनै आधारमा भेदभाव नगर्ने व्यवस्था उल्लेख छ । धारा ३८ ले महिलालाई समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिकार, राज्यका सबै तहमा सहभागी हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ। त्यसै गरी महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाजन्य कार्यहरूलाई कानून बमोजिम दण्डनीय हुने व्यवस्था गरेको छ। सामाजिक वा सांस्कृतिक दृष्टिले पिछ्छिडिएका महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, थारू, मुस्लिम समुदाय, पिछ्छावर्ग, सीमान्तकृत, अल्पसङ्ख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक, किसान, श्रमिक, उत्पीडित वा पिछ्छिडिएको क्षेत्रका नागरिक तथा आर्थिकरूपले विपन्न खस आर्य लगायत नागरिकको संरक्षण, सशक्तीकरण वा विकासका लागि कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्नसकिने विषय उल्लेख गरी समावेशी अवधारणालाई संविधानमा महत्वका साथ उल्लेख गरिएको छ। संवैधानिक व्यवस्थाहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने दायित्व संघिय, प्रादेशिक तथा स्थानीय सरकारहरूको हकमा कानूनमा तोकिए अनुसार हुने गर्दछ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत वडामा आर्थिक तथा सामाजिकरूपमा पिछ्छाडि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धी काम गर्ने व्यवस्था गरेको; विभिन्न समुदायबीच सामाजिक सद्भाव र सौहार्दता कायम गर्ने, बालविवाह, बहुविवाह, लैंगिक हिंसा, छुवाछुत, दहेज तथा दाइजो, हलिया प्रथा, छाउपडी, कमलरी प्रथा, बालश्रम, मानव बेचबिखन जस्ता सामाजिक कुरीति र अन्धविश्वासको अन्त्य गर्ने, गराउने व्यवस्था गरेको र स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा महिला तथा पिछ्छिडिएको एवं लक्षित वर्गको सहभागिता र योजना छनौटमा महिला, बालबालिका तथा पिछ्छिडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने कार्यक्रममा जोड दिदै लैससास प्रवर्द्धन गर्ने लगायतको व्यवस्था उल्लेख गरेको छ ।

सन् २०१५ मा संयुक्त राष्ट्रसंघले २०१६ देखि २०३० सम्ममा हासिल गर्नुपर्ने दिगो विकासका १७ वटा लक्ष्य र १६९ वटा उप-लक्ष्यहरु पारित गरेको छ, त्यसलाई नेपालले पनि अनुमोदन गरेको छ । नेपालले त्यसलाई प्राप्त गर्न राष्ट्रिय लक्ष्यहरु समेत निर्धारण गरेको छ । दिगो विकासका लक्ष्यहरुले विशेष गरी हरेक व्यक्तिको स्वाभिमान, स्वतन्त्रता, समानताका साथै भोक, गरीबीको अन्त्य गर्दै शिक्षित तथा स्वस्थ जिवनयापनको परिकल्पना गर्दछ । यसका साथै यी लक्ष्यहरुले गरिबीको रेखामुनी रहेका बालबालिका, किशोरकिशोरी, महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, पछाडि पारिएका समुदायहरुको आवश्यकताहरुलाई समेट्ने उद्देश्य राखेको छ । चरम गरीबीको अन्त्य गर्न, असमानता हटाउन, विभेदसँग लड्न र पछाडि परेका व्यक्ति र समुहको द्रुत गतिमा प्रगति गर्नका लागि कोही पनि पछाडी नछुट्नु भन्ने मुख्य सिद्धान्तलाई दिगो विकासका लक्ष्यले अंगिकार गरेको छ । दिगो विकास लक्ष्यले व्यक्तिको मर्यादालाई विकासको मुख्य आधारको रूपमा स्थापित गरेको छ । कोहि पनि पछि नछुट्नु भन्ने अवधारणाले समावेशी र दिगो विकासका उपलब्धि र नतिजा प्राप्तिका लागि विशेषतः परम्परागत रूपमा सिमान्तकृत, विपन्न र जोखिम अवस्थामा रहेका व्यक्ति र समुहलाई विकासको प्रकृत्यामा ल्याउने कुराको सुनिश्चितता गर्दछ । दिगो विकास लक्ष्य सामाजिक, आर्थिक र वातावरणीय विकासको एक विश्वव्यापी अवधारणा हो । सन् २०३० सम्ममा सबै प्रकारका विभेदहरुको अन्त्य गरी समानता र न्यायमा आधारित समाजको आधार तयार गर्न आवश्यक पर्ने लक्ष्यहरु राखिएका छन् । दिगो विकासका लक्ष्यहरुले समानता र न्यायमा आधारित समाज, मानव, पृथ्वी, समृद्धि, शान्ति जस्ता सवालहरुको साभेदारी मार्फत संभव छ भनी प्रतिवद्धता जनाएको छ । लक्ष्य नं. ५ लैङ्गिक समानता संग सम्बन्धित छ तर पनि लैङ्गिक समानता सबै लक्ष्यहरुमा मुलप्रवाहीकरण गरिएको छ ।

पन्ध्रौँ राष्ट्रिय योजना (२०७६/०७७ - २०८०/०८१) मा (क) लैङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तिकरण, (ख) बालबालिका तथा किशोरकिशोरी (ग) जेष्ठ नागरिक (घ) अपाङ्गता भएका व्यक्ति (ङ) सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण (च) समावेशीकरण लगायतका विषयहरुलाई छुट्टै शिर्षकका रूपमा राखिएको छ । संविधानद्वारा प्रदत्त हकहरुको कार्यान्वयन गर्न तथा समानुपातिक समावेशीका आधारमा राज्य संरचनाका सबै अङ्गहरुमा महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, मजदूर, किसान, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, पिछडिएका वर्ग र क्षेत्र सबैलाई सहभागी गराउने संवैधानिक व्यवस्था गरिएको परिप्रेक्ष्यमा सामाजिक विविधता बीचको असमानता, सामाजिक बञ्चितिकरणका कारण सामाजिक समूहको विकास सूचकहरुमा भएको कमजोर अवस्था र सामाजिक, आर्थिक तथा प्रशासनिक क्षेत्रमा रहेको पहुँचको अन्तरलाई न्यून गर्न आवश्यक रहेको देखिन्छ ।

१.२ शारदा नगरपालिकाको सामान्य परिचय:

शारदा नगरपालिका नेपालको कर्णाली प्रदेश अन्तरगत सल्यान जिल्लामा अवस्थित एक नगरपालिका हो । सल्यान जिल्लाको सदरमुकाम स्थित रहेको यस नगरपालिका भित्र पर्ने प्रसिद्ध धार्मिक स्थल खैराबाड मन्दिर हो भने यस नगरपालिकाको नामाकरण यसै नगरपालिका भएर बग्ने शारदा नदिदको नामबाट राखिएको हो। पछिल्लो समयसम्म

एक सानो गाउ विकास समितिको रुपमा रहेको शारदामा साविकका ७ वटा गा.वि.स.हरु समायोजन भई हाल १५ वटा वडाहरु रहेका छन्। समुन्द्र सतहदेखी १२१० मिटर देखी १८३० मिटरसम्म भएको यो नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १९८.३४ वर्गमिटर रहेको छ । २०७८ को जनगणना अनुसार कुल जनसंख्या ३४६६३ र ८८९८ घरधुरी रहेको छन् । यस नगरपालिकामा जम्मा १५ वडाहरु रहेका छन् ।

२. अध्ययनको महत्व

स्थानीय तहहरुमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था कस्तो छ, सुधार गर्न पर्ने पक्षहरु के के रहेका छन् र त्यसका लागि के के गर्न आवश्यक छ भनेर विधिवत रुपमा लेखाजोखा गर्न वार्षिकरुपमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्न पर्ने व्यवस्था लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८ ले गरेको छ । स्थानीय तहले वस्ति स्तरबाट योजनाहरुको छनौट देखि प्राथमिकिकरण गर्ने समेतका हरेक चरणहरुमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई मूलप्रवाहिकरण गरी कार्यान्वयन गरिनु पर्ने र त्यस अनुसारका क्रियाकलापहरुमा प्रभावकारिता ल्याउनको लागि पनि लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणपरिक्षणको आवश्यकता रहेको छ । नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैङ्गिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गर्ने तथा आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्प गरेको छ । त्यसलाई व्यवहारमा उतार्न पनि लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण आवश्यक छ । त्यसै सन्दर्भमा यस शारदा नगरपालिकाले तर्जुमा गर्ने नीति, कार्यक्रम तथा बजेट, वार्षिक योजना तर्जुमा प्रकृया, आयोजना व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयन, र अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने क्रममा संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारले अवलम्बन गरेको राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक नीति बमोजिम तय भएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन के कस्तो अवस्थामा रहेको छ, के कस्ता पक्षहरु राम्रा छन्, के कस्ता पक्षहरु सुधार गर्नु पर्ने हुनसक्छन् र कस्ता खालको कार्यक्रमहरु तर्जुमा गर्दा लैससास सम्बन्धि सवालहरु सम्बोधन गर्न सकिन्छ भनेर लेखाजोखा गरी कार्ययोजना बनाएर कार्यान्वयन गर्नको लागि सल्यान जिल्लाको शारदा नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण सम्पन्न भएको छ ।

३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणका उद्देश्यहरु

- नेपालको संविधान २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको व्यवस्था र लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८ ले गरेको व्यवस्था बमोजिम शारदा नगरपालिकाले अङ्गिकार गरेको नीतिगत व्यवस्था र यसको कार्यान्वयनको अवस्थाको अवस्था स्व-विश्लेषण गर्ने ।
- शारदा नगरपालिका भित्र लैससास कार्यान्वयनको वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण गर्ने ।

- शारदा नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा लैससासका सवालहरूलाई समेट्ने ।
- शारदा नगरपालिकाको लैससास सम्बन्धित सबल पक्षहरूलाई थप प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
- शारदा नगरपालिकाको लैससास सम्बन्धि सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरूलाई विषेश कार्ययोजना बनाएर सम्बोधन गर्ने ।
- शारदा नगरपालिकाको ऐन, नियम, नियावली, नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई लैससास मैत्री बनाउने ।
- सुधारका लागि तयार गरिएको योजनालाई कार्यान्वयन गर्न नीति, कार्यक्रम तथा बजेटले सम्बोधन गर्न नगरपालिकाबाट प्रतिबद्धता जाहेर गर्ने ।
- नगरपालिकामा लैससास परीक्षण पद्धति स्थापित गरी लैससासमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन गर्ने ।

४. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणले समेट्ने क्षेत्र

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण गर्दा नगरपालिकामा उपलब्ध विभिन्न दस्तावेजहरूको अध्ययन गरिएको थियो । नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक योजना तथा विभिन्न क्षेत्रगत कार्यक्रमहरूले लैससासलाई कति सम्म सम्बोधन गरेको छ भनेर अध्ययन गरिएको थियो । लैङ्गिक समताको सिद्धान्त, पुरुष समविकासको सिद्धान्त, समावेशीकरणको सिद्धान्त तथा लैङ्गिक उत्तरदायित्वको सिद्धान्तलाई नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमबाट आत्मसात गरिएको वा गरिनु पर्ने विषयहरूको अध्ययनको क्रममा खोजी भएको थियो । लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८ ले तोकेका ५ क्षेत्रहरू (मुख्य सूचकहरू) मा नीति, कानून, योजना, संस्थागत व्यवस्थापन, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन तथा उत्तरदायित्व मूल विषय क्षेत्रहरू थिए । यी क्षेत्र भित्र पर्ने २२ वटा उपक्षेत्रहरू यस लैससास परीक्षणका क्षेत्रहरू रहेका छन् । जसलाई निम्नानुसारको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

मुख्य सूचकहरू	उपसूचकहरू	पूर्णाङ्क
नीति, कानून, योजना	नीति र कानूनमा समावेशिता र सहभागिता	८
	योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८
	बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४
संस्थागत व्यवस्था	कर्मचारी पदाधिकारी तथा प्रतिनिधित्व	४
	कार्यप्रणाली समावेशि	४
	समिति उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४
	वित्त व्यवस्थापन प्रणालिमा समावेशि	४
	तथ्यांक संकलन तथा व्यवस्थापन	४
मानव संसाधन तथा क्षमता	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८

विकास	अनौपचारिक मूल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४
	कानूनी साक्षरता	४
	विपत व्यवस्थापनामा समावेशिता	४
सेवा प्रवाह	पूर्वाधार विकास	४
	प्रजनन स्वास्थ्य	४
	शिक्षा कार्यक्रम	४
	खानेपान तथा सरसफाई	४
	स्वरोजगार तथा आयआजैन र बजार व्यवस्थापन	४
सुशासन तथा उत्तरदायित्व	सुशासन	४
	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४
	सूचना तथा संचार	४
	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४
	समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४

५. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण विधि तथा तरिका:

लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका लागि यस नगरपालिकासँग प्रारम्भिक समन्वय पश्चात नगरपालिकामा गएर लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण दिग्दर्शन २०७८ मा उल्लेख भए अनुसार ३ वटा चरणहरू पार गरि कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

(क) तयारी चरण : यस चरणमा सहजकर्ता नगरपालिकामा गएर नगरपालिका प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण शाखा प्रमुखसँग छलफल गरि नगरपालिकामा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धमा अभिमुखिकरण गर्न मिति, स्थान र सहभागी तय गर्ने कार्य गरियो । त्यसै अनुसार मिति २०८२ असार ११, १२ र १३ गतेका दिन अभिमुखिकरण तथा परीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको थियो । सो कार्यक्रममा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको अवधारणा, महत्व तथा प्रकृत्यामाथि छलफल गरिएको थियो । नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य र शाखा प्रमुखको सहभागीतामा भएको अभिमुखिकरणमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवधारण, पृष्ठभुमी, वर्तमान अवस्था, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको अवधारण, महत्व, चरणहरू, परिक्षणका लागि आवश्यक पर्ने दस्तावेजहरू, परिक्षण औजारहरू लगायतका विषयमा छलफल भएको थियो । यसका साथै नगरपालिकाबाट वार्षिक योजना, क्षेत्रगत योजना, वार्षिक प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, चौमासिक/वार्षिक समिक्षा, विकास बुलेटिन, नगरप्रोफाइल आदि दस्तावेजहरूको अध्ययन गरिएको थियो । यी दस्तावेजहरू अध्ययन गरि कार्यान्वयन चरणमा छलफल गर्ने र सहभागीहरूलाई संकेतहरूमा अंक प्रदान गर्न सहज

हुने गरि परिक्षण गर्न तयारी गरिएको थियो । अभिमुखिकरण कार्यक्रम सहजकर्ता मन भण्डारी र जोशिना थारुले सहजिकरण गरेका थिए । शारदा नगरपालिकाका नगरप्रमुख प्रकाश भण्डारीको अध्यक्षतामा भएको अभिमुखिकरणमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका लागि आवश्यक पर्ने दस्तावेजहरु संकलन गर्ने, परिक्षण कार्य सुरु गर्ने लगायतका निर्णयहरु गरेको थियो । :

(ख) **कार्यान्वयन चरण** : कार्यान्वयन चरणमा निम्नानुसारका प्रकृयाहरु अपनाइएको थियो :

- **प्रारम्भिक सूचना संकलन**: नगरपालिकामा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका लागि भए गरेका कार्य प्रगतिहरुका विषयमा जानकारी लिनका लागि सहजकर्ताले नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य, विभिन्न शाखा प्रमुखसँग प्रत्यक्ष छलफल गरि सूचनाहरु संकलन गरिएका थिए ।
- **लक्षित वर्गसँग छलफल** : नगरपालिकाले विकासमूलक गतिविधिहरु सञ्चालन गर्ने क्रममा महिला, बालबालिका र अन्य लक्षित वर्गलाई के कसरी समेटेर लिएको छ भन्ने विषयमा जानकारी लिनका लागि स्थानीय तहका दलित महिला सदस्य, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, महिला तथा बालबालिकाको क्षेत्र हेर्ने सम्पर्क व्यक्तिसँग छलफल गरिएको थियो । उनिहरूसँग लक्षित वर्गलाई विकासको मूलधारमा ल्याउनका लागि भइरहेका पहलहरुका विषयमा परिक्षणका सूचकहरुमा आधारित रहेर छलफल भएको थियो ।
- **कार्यशाला सञ्चालन** : नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु र जनप्रतिनिधिहरूसँग अन्तरक्रियात्मक छलफल गर्ने र सोको आधारमा सहभागीहरुले लैंगिक परिक्षण गर्ने उद्देश्यले सहजकर्ताको नेतृत्वमा कार्यशाला सञ्चालन गरिएको थियो । यसका लागि सबै सहभागीहरुलाई प्रशिक्षण दिएर उनिहरुलाई लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण दिग्दर्शन २०७८ ले व्यवस्था गरेअनुसार लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण किन र कसरी भन्ने विषयमा अनुशिक्षण गरिएको थियो ।
- **प्रश्नावलीहरुमा अंक प्रदान**: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण दिग्दर्शन २०७८ अनुरूपका १०० वटा सूचकहरु उपर छलफल गरि सहमतिमा अंक प्रदान गर्न सहजीकरण गरिएको थियो । प्रश्नावली उपर छलफल गर्दा १ वा ०.५ अंक प्रदान गरेमा त्यसलाई प्रमाणीत गर्न आवश्यक पर्ने दस्तावेजहरु के के हुन भन्ने विषयमा सहजकर्ताहरुले स्पष्टरूपमा सहजीकरण गरेका थिए र त्यसै अनुसार प्रमाण र तस्तावेजको आधारमा २०८२ असार १२ गतेका दिन सहभागीहरुको ५ वटा समुह बनाइ १०० वटा सूचकहरुमा अंक प्रदान गरिएको थियो ।
- **माकुरी जालो तथा स्तम्भ चित्र तयार**: अंक प्रदान गरे पश्चात उनीहरुले प्रदान गरेको अंकको आधारमा माकुरी जालो तथा स्तम्भ चित्र तयार गरिएको थियो र सोको आधारमा सहभागीहरुलाई लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा नगरपालिकाले गरेका पहलहरुमा आधारित भइ सवल पक्ष, सुधारात्मक पक्षको विश्लेषण गरिएको थियो ।

- **SWOT विश्लेषण:** लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका क्षेत्रमा नगरपालिकामा भएका अभ्यासहरूमा सबल पक्ष, सुधारात्मक पक्ष, अवसर र चुनौतीहरूका विषयमा समूह छलफल गरी प्रस्तुत गरिएको थियो ।
- **कार्ययोजना तयारी:** लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणमा अनुसार आगामी दिनमा गर्ने कार्ययोजना तयार माकुरी जालोमा प्राप्त परिणामका आधारमा सबल पक्षहरूलाई अझ राम्रो गर्दै जाने र सुधार गर्नु पर्ने पक्षलाई समेट्ने गरि वार्षिक कार्ययोजना तयार गरिएको छ । यस कार्ययोजनामा गर्नु पर्ने काम, जिम्मेवारी, समय र थप दायित्व आवश्यक पर्ने वा नपर्ने कुरा उल्लेख गरिएको थियो ।

(ग) प्रतिवेदन चरण: परिक्षणको क्रममा सहभागीहरूले प्रश्नावलीहरूमा दिएको अंकको आधारमा तयार गरिएको माकुरी जालो स्तम्भ चित्र समेतको नतिजालाई सबै जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सरोकारवालाहरू बिच प्रस्तुत गरिएको थियो । त्यसै क्रममा सबल पक्ष र सुधारात्मक पक्षहरूलाई औल्याइ सबल पक्षहरूलाई अझ राम्रोसँग अगाडि बढाउन र सुधारात्मक पक्षहरूलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि काम, जिम्मेवारी, समय सीमा समेतख उल्लेख गरी तयार गरेको कार्ययोजना उपर अन्तिम रुप दिन छलफल गरियो । सो अनुरूप २०८२ असार १३ गते नगरपालिका उपप्रमुख तथा लैससास परीक्षण कार्यदल संयोजक सुस्मिता साप्कोटाको अध्यक्षतामा एक कार्यक्रम गरी लैससासको परीक्षणको नतिजा प्रस्तुत गरिएको थियो । प्रस्तुत नतिजा तथा कार्ययोजनालाई अनुमोदन गरिएको थियो । त्यसकै आधारमा समग्र लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको प्रक्रियालाई दस्तावेजीकरण गर्ने उद्देश्यले कार्य सम्पन्न प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गरियो ।

६. लैङ्गिक परिक्षणका सहभागिहरु

यस गाउँपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्ने क्रममा नगरपालिकाका, प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, वडा अध्यक्षहरु, कार्यपालिका सदस्य, शाखा प्रमुखहरु, नागरिक समाजका संस्थाका प्रतिनिधि लगायतले सहभागिता जनाएका थिए । लैससास परीक्षण कार्यमा २३ जना जनप्रतिनिधि, २३ जना कर्मचारी र ५ जना नागरिक समाजका संस्थाका प्रतिनिधिको सहभागिता रहेको थियो ।

● तथ्यांक प्रस्तुतिकरण खण्ड

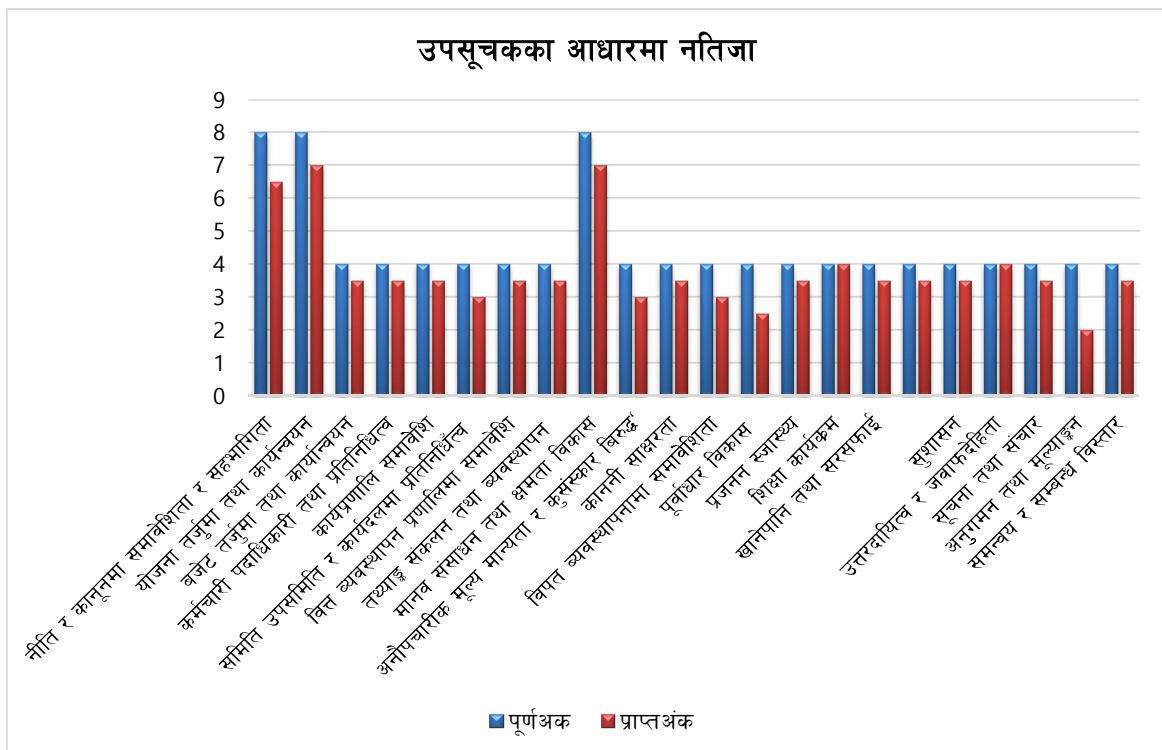
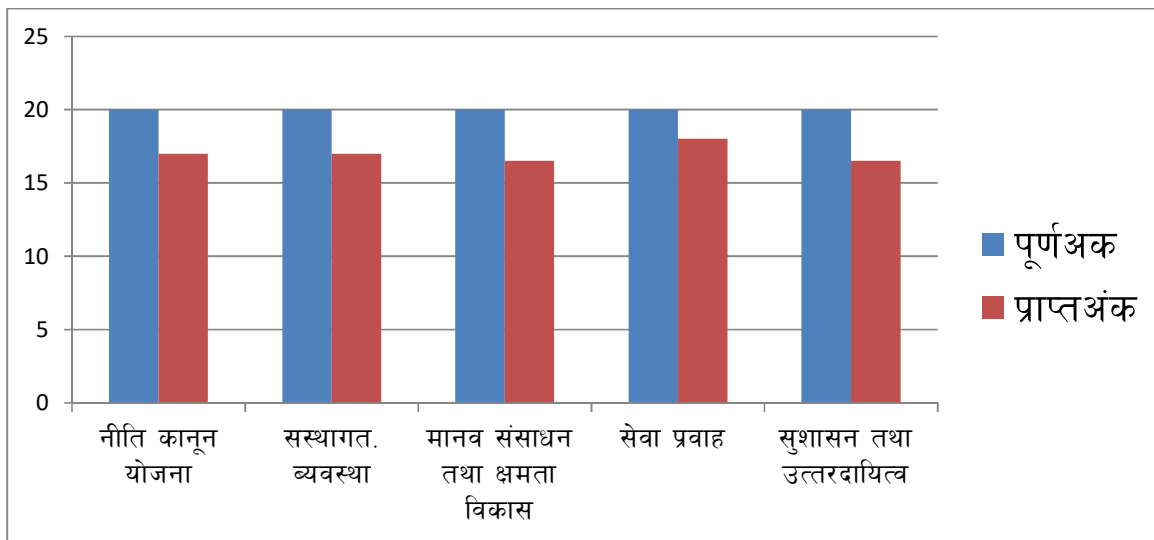
७. तथ्यांक प्रस्तुतिकरण र व्याख्या

शारदा नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गरिसके पश्चात प्रमुख ५ वटा मूल विषय र २२ वटा उपविषयका १०० वटा सुचकहरूले प्राप्त गरेको अंक सहितको नतिजा प्रस्तुत गरिएको थियो । २०८२ असार १३ गते नगरपालिका प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य, नागरिक समाजका व्यक्तिहरु र शाखा प्रमुखहरुको उपस्थितीमा भएको कार्यक्रममा सहजकर्ता (लैससास परीक्षक) मन भण्डारीले परीक्षणको नतिजा प्रस्तुत गरेका थिए । परीक्षणको क्रममा प्राप्तंक र नतिजामाथी विश्लेषण गरि छलफल गरिएको थियो । यस आधारमा लैंगिक समानता तथा

सामाजिक समावेशिकरण परिक्षणमा पालिकाको अवस्था तल उल्लेख गरिएको छ । सूचकहरु र त्यसमा प्राप्तअंक विवरण अनुसूची खण्डमा राखिएको छ । स्तम्भ चित्रमा समान २० पूर्णाङ्क रहेको ५ ओटा मुख्य सूचक मध्ये सबै भन्दा बढि अंकभार सेवा प्रवाहमा देखिन्छ भने सबै भन्दा कम अंकभार मानव संसाधन तथा क्षमता विकास र सुशासनमा देखिन्छ । सेवा प्रवाहमा १८ अंक, नीति कानून र योजनामा १७ अंक, संस्थागत व्यवस्थामा १७ अंक, सुशासन तथा उत्तरदायित्व १६.५ अंक, र मानव संसाधन तथा क्षमता विकासमा १६.५ अंक प्राप्त भएको छ ।

५ वटा मुख्य सूचक र २२ वटा सहायक सूचकले प्राप्त गरेको अंक निम्न स्तम्भ चित्रमा देखाइएको छ ।

स्तम्भ चित्र नं. १ मुख्य सूचकमा प्राप्ताङ्क

यो स्तम्भ अनुसार पालिकाले सबै भन्दा अधिक अंक शिक्षा कार्यक्रम र उत्तरदायित्व र जवाफदेहितामा रहेको छ भने औषतमा कर्मचारी पदाधिकारी तथा प्रतिनिधित्व, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, प्रजनन स्वास्थ्य, योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, र जवाफदेहितामा राम्रो अंक प्राप्त गरेको छ । पालिकाले अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, विपत व्यवस्थापनमा समावेशीता, समिति उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, अनौपचारिक मूल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतनामा सुधार गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

- विश्लेषण खण्ड

८. लैङ्गिक परीक्षणको विश्लेषणका औजारहरु

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका लागि दिग्दर्शनमा उल्लेख गरिएका प्रमुख ५ वटा मूल विषयवस्तु र ती विषयवस्तुका पनि थप २२ उपविषय वस्तुका १०० सूचकहरुमा सहभागीहरुले उपलब्ध गराएको अंकका आधारमा प्राप्त गरेको अंकलाई विश्लेषण गरिएको थियो । ती सूचकहरुमा अंक प्रदान गर्दा सहभागीहरुले कस्तो अवस्थामा पूर्णाङ्क अर्थात् १ अंक दिने, कस्तो अवस्थामा ०.५ अंक दिने र कस्तो अवस्थामा ० अंक दिने भन्ने विषयमा सहभागीहरुलाई स्पष्ट हुने गरि अभिमुखिकरणमा सिकाइएको हुँदा अंक प्रदान गर्ने प्रणाली व्यवस्थित भएको थियो । अंक प्रदान गर्दा त्यसलाई प्रमाणीत गर्ने आधार समेतको अध्ययन गरिएको थियो । यसरी सहभागीहरुले सबै सूचकहरुमा प्रदान गरेको अंकको आधारमा ५ वटा विषयलाई र २२ वटा विषयलाई समेटेर अलग अलग माकुरी जालो चित्रमा प्रस्तुत गरिएको थियो । त्यसैलाई स्तम्भ चित्रमा पनि प्रस्तुत गरिएको थियो । यसका अतिरिक्त नगरपालिकाले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा के कस्ता कामहरु गरिरहेको छ र अब अरु के कस्ता कामहरु गर्न सकेको खण्डमा पालिकालाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मैत्री बनाउन सकिन्छ भन्ने कुरा पत्ता लगाउन SWOT विश्लेषणको अभ्यासलाई पनि लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको औजारको रुपमा प्रयोग गरिएको थियो । यसरी विश्लेषणका मुख्य आधारहरुमा १०० वटा सूचकहरुमा प्राप्त प्रमाणका आधारमा अंक प्रदान गर्नु र सबल पक्ष, सुधार गर्न पर्ने पक्ष, अवसर र चुनौतिहरुको विश्लेषण गरी सुधार गर्न पर्ने पक्षहरुलाई सुधार गर्न कार्ययोजना बनाएर लागु गर्ने प्रतिबद्धता रहेका छन् ।

- मुख्य उपलब्धि खण्ड (Findings)

९. लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था

९.१ परीक्षण पश्चात प्रमुख सूचकहरुले प्राप्त गरेको अंकको लेखाजोखा

लैससास परिक्षण पश्चात ५ वटा मूल विषय र २२ वटा उपविषयका १०० वटा सूचकहरुले प्राप्त गरेको अंकलाई विश्लेषण गरि छलफल गरिएको थियो । यस आधारमा लैङ्गिक परिक्षणमा पालिकाको अवस्था यस प्रकार देखिएको छ :

तालिका नं. १ सूचक र प्राप्ताङ्क

क्र. सं.	सूचकहरु तथा उप सूचकहरु	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१	१.१.१, १.१.३, १.१.४, १.१.६, १.२.२, १.२.३, १.२.४, १.२.६, १.२.७, १.२.८, १.३.४	२०	१७
२	२.१.१, २.१.२, २.१.३, २.२.२, २.२.३, २.३.१, २.३.३, २.४.१, २.४.२, २.४.३, २.५.१, २.५.२, २.५.३, २.५.४,	२०	१७
३	३.१.५, ३.१.६, ३.१.७, ३.२.१, ३.२.३, ३.२.४, ३.३.३, ३.३.४, ३.४.१, ३.४.२	२०	१६.५
४	४.१.१, ४.१.२, ४.१.३, ४.२.१, ४.२.२, ४.२.३, ४.३.२, ४.३.३, ४.३.४, ४.४.१, ४.४.२, ४.४.३, ४.५.१, ४.५.३	२०	१८
५	५.१.१, ५.१.४, ५.२.१, ५.२.२, ५.३.१, ५.३.२, ५.३.३, ५.४.१, ५.५.१	२०	१६.५
	कुल		८५

शारदा नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गरिसके पश्चात प्रमुख ५ वटा मूल विषय र २२ वटा उपविषयका १०० वटा सूचकहरुले प्राप्त गरेको अंकलाई विश्लेषण गरि छलफल गरिएको थियो । यस आधारमा लैससास परिक्षणमा पालिकाको निम्न अनुसार अंक प्राप्त गरेको छ :

तालिका नं. २ मुख्य सूचकमा प्राप्ताङ्क

क्र.सं.	मुख्य सूचकहरु	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१	नीति कानून योजना	२०	१७
२	संस्थागत व्यवस्था	२०	१७
३	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	२०	१६.५
४	सेवा प्रवाह	२०	१८
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०	१६.५
	जम्मा	१००	८५

माथिको तालिका अनुसार यस पालिकाले कुल जम्मा १०० अंकमा ८५ अंक प्राप्त गरेको छ । यसरी सबै भन्दा धेरै १८ अंक सेवा प्रवाहमा रहेको छ भने सबै भन्दा कम मानव संसाधन तथा क्षमता विकास र सुशासन तथा उत्तरदायित्वमा १६.५ अंक रहेको छ । यस तथ्यांकका अनुसार पालिकाको सबल पक्षमा सेवा प्रवाह, संस्थागत व्यवस्था, नीति कानून योजना रहेको देखिन्छ । पालिकाले सार्वजनिक सुनुवाइ र सामाजिक परीक्षण गर्ने गरेको, पालिकामा आवश्यक विभिन्न कानून र नीतिहरु तयार गरिएको, काम गर्दा कानूनमा आधारित रहेर गर्ने गरिएको, योजना तर्जुमा गर्दा सहभागितामुलक गर्न सुरुवात गरिएको, लक्षित वर्गका लागि कार्यक्रम तथा योजना बनाउने गरिएको, विभिन्न नीति र कानूनहरु व्यवस्थापन र अध्यावधिक जस्ता कुरालाई ध्यानमा राखेको छ । पालिकाले वञ्चितकरणमा परेको महिलाहरुको क्षमता विकास, लैंगिक हिंसा र बिसंगती विरुद्धका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरेको पाइन्छ भने, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता, बेइजिड घोषणपत्र, कानून, नीति तथा कार्यक्रमको लैससास विश्लेषण गर्ने र मापन मुल्यांकन गर्ने कुरामा ध्यान दिन सकेको पाईदैन ।

उपसूचकमा प्राप्ताङ्क

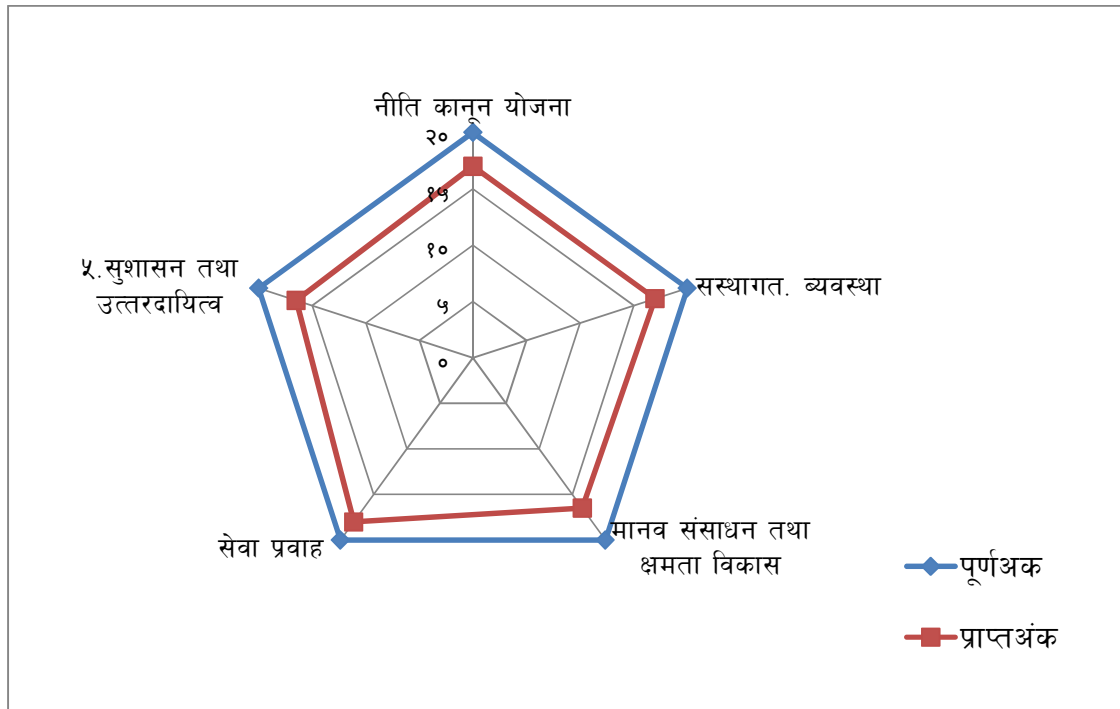
५ ओटा मुख्य सूचकमा रहेको २२ ओटा उपसूचकहरुमा लैससास परीक्षण पश्चात प्राप्ताङ्क निम्न तालिकामा छ :

तालिका नं. ३ उपसूचकमा प्राप्ताङ्क

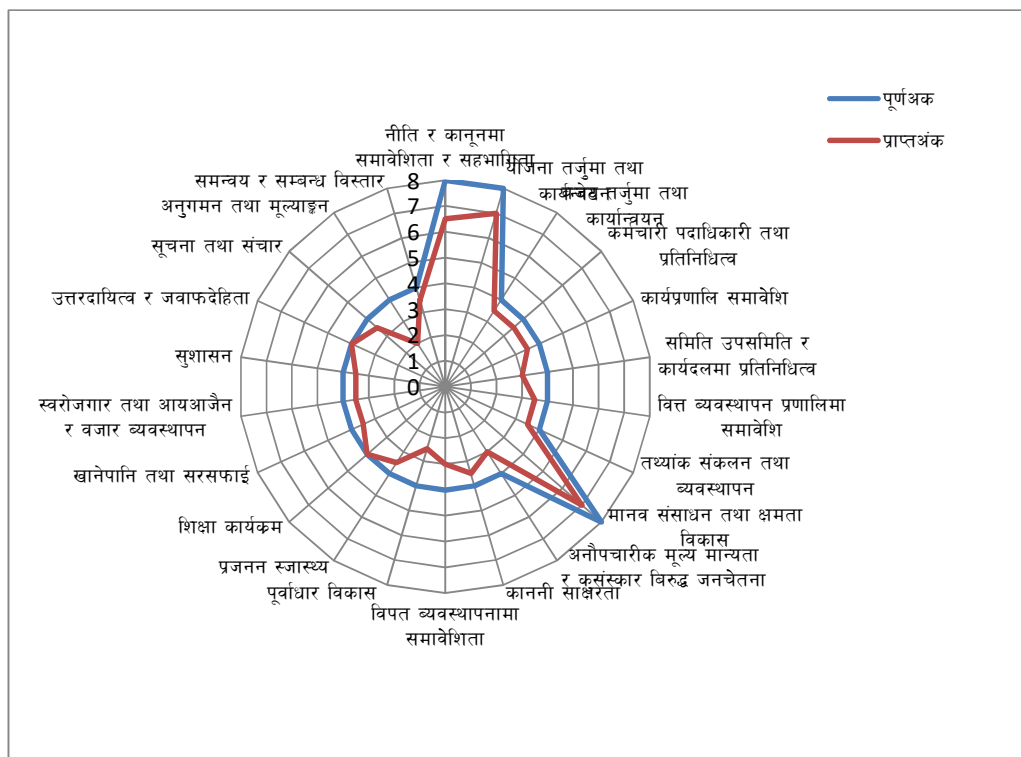
मुख्य सूचकहरु	उप सूचकहरु	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१. नीति, कानून, योजना	नीति र कार्यमा समावेशिता सहभागीता	८	६.५
	योजना तर्जुमा तथा कार्यन्वयन	८	७
	बजेट तर्जुमा तथा कार्यन्वयन	४	३.५
	जम्मा	२०	१७
२.संस्थागत व्यवस्था	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	३.५
	कार्यप्रणाली समावेशि	४	३.५
	समिति उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	३
	वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	३.५
	तथ्यङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन	४	३.५
	जम्मा	२०	१७
३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	७
	अनौपचारिक मुल्यमान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	३
	कानुनी साक्षरता	४	३.५
	विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३

	जम्मा	२०	१६.५
४ सेवा प्रवाह.	पूर्वधार विकास	४	३.५
	प्रजनन् स्वास्थ्य	४	३.५
	शिक्षा कार्यक्रम	४	४
	खानेपानी तथा सरसफाइ	४	३.५
	स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	३.५
	जम्मा	२०	१६
५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व	सुशासन	४	३.५
	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	४
	सुचना तथा संचार	४	३.५
	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	४	२
	समन्वय र सम्बन्धविस्तार	४	३.५
	जम्मा	२०	१६.५

१०.२ मुल विषयमा आधारमा तयार भएको माकुराको जालो :

१०.३ उपसूचकहरूका आधारमा तयार भएको माक्राको जालो

११ नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सवल पक्ष र सुधार गर्नपर्ने पक्षहरू

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका क्रममा प्राप्त नतिजा समेतलाई आधार मानेर विश्लेषण गरिएको सवल पक्ष, सुधारात्मक पक्ष, अवसर र चुनौतिहरू निम्नानुसार छन् ।

मूल शोर्षक	सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसर	चुनौति
नीति, कानून, योजना	- नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयारी गर्दा लैससासको दृष्टिकोणले भएको र सो का लेखाजोखा पनि गर्ने गरेको, तथा कानूनसँग योजनाहरू पनि लैससासका मुद्दाहरू समावेश भएका सबै महिला र पुरुषमा श्रमका ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको छ । - योजना तर्जुमा गर्दा लक्षित समूहसँग छलफल गरी कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिने गरेको, बजेट विनियोजन	- स्थानीय तहको कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन नियम तथा कार्यविधि बमोजिमका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन पश्चात उक्त ऐन नियम तथा कार्यविधिको लैससासका दृष्टिले विश्लेषण गर्नु पर्ने । - स्थानीय तहको श्रम तथा रोजगार नीति निर्माण गर्नुपर्ने । - बजेट विनियोजन गर्नु पूर्व लक्षित समूहको	- स्थानीय स्तरमा लैससास मैत्री नीति तथा कानून निर्माणको लागि सँघीय तथा प्रदेश स्तरको कानूनको सहयोग तथा सहजीकरण गरेको । - लक्षित वर्ग तथा लैससासको दृष्टिकोणले बजेट	- नीति तथा कार्यक्रमहरू निर्माण गर्दा बस्तीस्तरमा लक्षित वर्गका सबै समूदायहरूको सहभागीतालाई सुनिश्चित गर्नु । - सँविधान तथा लैससास नीति तथा कार्यक्रमहरूको अभिरक्षा कार्यान्वयन

	गर्दा दीगो विकासका लक्ष्य न ५ लाई प्राथमिकता दिने गरेको छ । - उपभोक्ता समितिहरुमा ४० प्रतिशत महिलाहरुको सहभागीतामा सुनिश्चित गरिएको छ । - स्थानीया सरकारका क्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण तथा कार्यान्वयन हुने गरेको छ ।	लागि निश्चित प्रतिशत बजेट सुनिश्चित गर्नु पर्ने । लक्षित वर्गसँग गरिएका कार्यक्रम छलफल तथा परामर्श गर्दा दस्तावेजहरुको अभिलेखीकरण गरी प्रतिवेदन अनिवार्य रुपमा तयार गर्नु पर्ने ।	विनियोजन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि विभिन्न नीति तथा कानूनको निर्दिष्ट गरेको । पालिकामा जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरु लैससासमैत्री कानून निर्माण तथा कार्यान्वयनमा सक्षम रहेको ।	गर्नु ।
संस्थागत व्यवस्था	- कर्मचारीको पदपूर्तिमा समानुपातीक समावेशी नीति ल्याएको छ । - लक्षित पर्गलाई सेवा प्रदान गर्दा समुदायको भाषा संस्कृति बुझेको जनशक्तीबाट सेवा प्रवाह गरेको छ । - कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास गर्दा सकारात्मक विभेदको नीति ल्याएक छ । - लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाइको व्यवस्था गरेको - कार्यालयमा हुन सक्ने हिंसा र विभेद नियन्त्रण गर्ने आचार संहिता निर्माण तथा कार्यान्वयन गरेको छ ।	- सामाजिक समावेशीकरण कार्य नीति निर्माण गारी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने । - कार्यक्रमको प्रभाव विश्लेषण गरी सार्वजनिकीकरण गर्नु पर्ने । - नगारीक वडा पत्रको अडियो तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने र भाषाको लागि तालिम प्रदान गर्ने । - बार्षिक समिक्षा कार्यक्रममा लक्षित वर्ग,बन्धीतिकरणमा परेका समुलायको प्रतिनिधित्व गराउनु पर्ने । बालन्याय सम्बन्धी कार्यक्रम अघि बढाउनु पर्ने ।	- राम्रो नाति, कार्यक्रम बजेट बनाउने अवसर छ । - स्थानीय स्रोत, साधन प्रयोग गरी जनशक्ती उत्पादन गर्न सक्ने । - क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र गराउने - समुदाय परिचालन युवा,महिला,बाल बालिका अन्य बन्धीतिकरणमा परेका समूहहरु मर्फत अभियान संचालन गर्न सक्ने । - स्थानीय उत्पादलाई बजारीकरण गर्ने ।	- प्रयाप्त बजेट नहुनु - समुदायको सहभागीतामा चासो र चेतनामा कमी - सकारात्मक सोचको कमी - युवाशक्ती पलायन रोक्न नसक्नु - राम्रो कामको अनुभव आदान प्रदान र सिकाई नहुनु

मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	• लैससास विकासका लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भई बजेट विनियोजन तथा कार्यान्वयन भएको छ । • मानव संसाधन विकास शाखाको व्यवस्था भएको छ । • महिला हिंसा विरुद्धका कार्यक्रमहरुको लागि बजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भएको छ । • जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई प्रचलित कानूनहरुको बारेमा अभिमूखिकरण भएको छ । • विपत व्यवस्थापन कोषको स्थापना भई आपतकालिन कार्य संचालन तथा राहत वितरण गर्ने गरेको छ ।	• महिला विकास सम्बन्धी बेइजिङ घोषण पत्रका १२ वटा प्रतिवाद्धताका सम्बन्धमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई अभिमूखीकरण गर्नु पर्ने । • लैङ्गिक हिंसारहित पालिका घोषण गर्नु पर्ने(महिला हिंसा विरुद्ध सत्य सहनशिलता अपनाउदै) • समुदाय स्तरमा महिलाहरुको लागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने । • विपत व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीतिका सम्बन्धमा सिमान्तकृत वर्ग र लक्षित समुदायसँग छलफल तथा परामर्श गरी संसोधन गर्नु पर्ने ।	• लैससास सम्बन्धी तालिम दिन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न र मानविय स्रोत उपलब्धता गर्न सक्ने। • लैससास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा सरोकारवाला पक्षको सक्रिय पूर्वक सहभागीता हुने । • लैससास विकासका लागि प्रयाप्त बजेट विनियोजन हुनु ।	• लैङ्गिक हिंसा रहित पालिका घोषणका लागि समुदायस्तरमा सून्य सहनशिलता अपनाउनु • स्थानीय स्तरमा सबै खालका हिंसाहरुको बारेमा कार्यक्रमहरु संचालन गरी सरोकारवालाहरु लाई आफ्नो अधिकार प्रति सजक गराउनु । • विपत व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीति, मापदण्ड, कार्यनीति निर्माण तथा कार्यान्वयनमा लक्षित वर्गको सहभागीता नहुनु ।
सेवा प्रवाह	• हालका भौतिक पूर्वाधार तथा संरचना निर्माण गर्दा डिजाइन , तगायात अनुगमनमा न्बन्ध मैत्री अनिवार्य रुपमा निर्माण गरिएको छ । • स्थानीय तह अन्तर्गत निर्माण गरिएका भौतिक संरचना डिजाइन स्वास्थ्यहरु न्बन्ध मैत्री बनाइएको छ । • म्ब न्बन्ध, लाई छुट्याएर आधुनिक उर्जामा प्रोत्साहन गरेको । • गर्भवती महिलाका लागि प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिएको छ । • महिलाको लागि स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कार्यम संचालन गरिरहेको छ ।	• स्तनपान कक्षाको व्यवस्था विस्तार गर्नुपर्ने । • लक्षित वर्गकाहरुका लागि सुपथ मूल्य सहकारी पसलहरुको स्थापना तथा व्यवस्थापन गरीनु पर्ने । • भौतिक संरचान निर्माण गर्दा लक्षित वर्ग मैत्री बनाउन कानून कार्यविधि बनाई कार्यान्वयनका लागि निर्देशित गरिनु पर्ने । • कुहिने र नकुहिने फोहोर व्यवस्थापनको लागि डस्वीनको व्यवस्थामा पनि प्रयोग कर्ताले अलग अलग व्यवस्थापन गर्न जनचेतना गर्नु पर्ने ।	• लक्षित वर्ग मैत्री भौतिक संरचनाका निर्माणका लागि लागत अनुगम, डिजायी नका लागि बजेट व्यवस्था र आवश्यक जनशाक्ती रहेको । • आवश्यक कानून निर्माण भएको • स्थानीय तहको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा न्बन्ध मैत्री कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा	• लक्षित वर्ग मैत्री भौतिक संरचना निर्माण भएता पनि त्यस स्थानसम्म पुग्ने च्यबम हरु लक्षित वर्ग मैत्रि नभएको • निर्माण भएका कानून कार्यान्वयन गर्दा लक्षित वर्ग सक्षम हुन नसकेको ।

			राखिएको ● लैससास सर्म्पक शाखाको व्यवस्था भएको ।	
सुशासन तथा उत्तरदायित्व	● विभिन्न नीति कानून, कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयन गरेको ● व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशिलता लक्षित समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति तथा कार्यान्वयन भएको । ● संयुक्त राष्ट्रसंघ बाल अधिकार महासन्धिलाई नीतिगत कार्यान्वयन गरेको ● नियमित सार्वजनिक सुनुवाई गरेको	● महिला विकासका लागि बेईजिङ घोषण पत्रका प्रतिवद्धताहरु पूर्ण कार्यान्वयन गर्नुपर्ने । ● स्थानीय स्तरमा लक्षित वर्गहरुलाई जनचेतनामा वृद्धि गर्नु पर्ने । ● कार्यक्रम तथा परियोजना कार्यान्वयनमा सम्बन्धीत समुदायले पूरा लाभ लिन पाउनु पर्ने ● सम्पूर्ण लक्षित वर्गलाई समिक्षा बैठकमा छलफलको लागि प्रतिनिधित्व गराउनु पर्ने ।	● आवश्यक बजेट विनियोजन गरी कार्यान्वयन गर्न सकिने । ● सहकार्य तथा समन्वय गर्न सकिने ● लक्षित वर्गमा बजेट विनियोजन गरी समिक्षा बैठकमा सहभागीता गराउन सकिने ।	● निश्चित स्रोत साधनको अभाव । ● भौगोलिक विकटता ● जनचेतनाको कमी

१२ लैंगिक समानता सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना २०८२/०८३

मूल शिर्षक		अवस्था सुधारका लागि आवश्यक क्रियाकलाप	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व पर्ने/नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
नीति, कानून र योजना २०	१७	१.१. ऐन, नियम तथा कार्यविधि बमोजिमका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन पश्चात उक्त कानूनहरु लैससासक दृष्टिले विश्लेषण गर्ने ।	हिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण शाखा, गैसस	कार्यपालिका	जनप्रतिनिधि र कर्मचारी		✓	
		१.२. स्थानीय तहको श्रम तथा रोजगार नीति निर्माण गर्ने ।	रोजगार सेवा केन्द्र गैसस	कार्यपालिका	जनप्रतिनिधि र कर्मचारी	६ महिना	✓	
		१.३ बजेट विनियोजन गर्नु पूर्व लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट सुनिश्चित गर्ने ।	कार्यपालिका नगरसभा सम्बन्धीत सम्पूर्ण शाखा	कार्यपालिका र नगरसभा	जनप्रतिनिधि र कर्मचारी	१ वर्ष		✓
		१.४ लक्षित वर्गसँग गरिएका कार्यक्रम छलफल तथा परामर्श गर्दा दस्तावेजहरुको अभिलेखीकरण गरी अनिवार्य रुपमा प्रतिवेदनको तयारी गर्नु पर्ने ।	सम्बन्धी शाखाहरु जनप्रतिनिधि	सम्बन्धी शाखाहरु जनप्रतिनिधि	सम्बन्धी शाखाहरु जनप्रतिनिधि	१ वर्ष		✓
संस्थागत	१७	२.१. सामाजिक समावेशीकरण	नागरिक	पालिका	पालिका,	२०८२/२	✓	

~ १७ ~

व्यवस्था २०		कार्य नीति निर्माण गारी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने ।	समाज,गैसस	स्थानीय सरकार	नागरीक	०८३		
		२.२. कार्यक्रमको, परियोजन प्रभाव विश्लेषण,अनुसन्धान गरी सार्वजनिक गर्नु ।	नागरिक समाज,गैसस/लक्षित वर्ग	स्थानीय सरकार र साभेदारी सस्था	स्थानीय सरकार र साभेदारी सस्था ,सेवा ग्राही	२०८२/ २०८३	✓	
		२.३ नगरीक वडा पत्रको अडियो बनाउने र साँकृतिक भाषामा तालिम सँचालन गर्ने ।	नागरिक समाज,गैसस	स्थानीय सरकार	सेवा ग्राही,स्थानीय सरकार र गैसस	२०८२/ २०८३	✓	
		२.४ बार्षिक समिक्षा कार्यक्रममा लक्षित वर्ग,बन्धीतिकरणमा परेका समुलायको सहभागीतामा सँचालन पर्ने ।	स्थानीय सरकार	स्थानीय सरकार	स्थानीय सरकार,लक्षित समुदाय	२०८२/ २०८३	✓	
		२.५ बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ मा व्यवस्था भए अनुसार बाल न्याय सम्बन्धी कार्य गर्ने ।	गै स स, महिला विकास शाखा	स्थानीय सरकार	स्थानीय सरकार, गैसस र लक्षित वर्ग	२०८२ /२०८३	✓	
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	१६.५	१.१. महिला विकास सम्बन्धी बेइजिङ घोषण पत्रका १२ वटा प्रतिवाद्धताका सम्बन्धमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई अभिमूखीकरण	महिला तथा बालबालिका,समाज कल्याण शाखा	प्र.प्र अ	महिला विकास तथा बालबालिका,सम ाज कल्याण शाखा	६ महिना, २०८२/२ ०८३	✓	

~ १८ ~

२०		गर्ने ।						
		१.२. लैङ्गिक हिंसारहित पालिका घोषण गर्नु ।	महिला तथा बालबालिका,समाज कल्याण शाखा	प्र.प्र अ कार्यपालिका	महिला विकास तथा बालबालिका,समाज कल्याण शाखा	२०८२/२०८३	✓	
		१.३ समुदायस्तरमा महिलाहरुका लागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	महिला शाखा, न्यायिक शाखा	प्र.प्र अ	महिला शाखा, न्यायिक शाखा	६ महिना	✓	
		१.४ विपत व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड,रणनीति, कार्यनीतिका सम्बन्धमा सिमान्तकृत वर्ग र लक्षित समुदायसँग छलफल तथा परामर्श गरी संसोधन गर्ने ।	विपत व्यवस्थापन शाखा	प्र.प्र अ, कार्यपालिका विधायन समिति	विपत व्यवस्थापन शाखा	२०८२/२०८३	✓	
सेवा प्रवाह २०	१८	१.१. स्तनपान कक्षाको व्यवस्था विस्तार गर्ने ।	नगरपालिका	नगरपालिका	नगरपालिका	२०८२/२०८३	✓	
		१.२. लक्षित वर्गकाहरुका लागि सुपथ मूल्य सहकारी पसलहरुको स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्ने ।	सम्बन्धीत शाखा	सम्बन्धीत शाखा	सम्बन्धीत शाखा	२०८२/२०८३	✓	
		१.३ भौतिक संरचान निर्माण	निर्माण तथा भौतिक	निर्माण तथा	निर्माण तथा	२०८२/	✓	

		गर्दा लक्षित वर्ग मैत्री बनाउन कानून कार्यविधि बनाई कार्यान्वयनका लागि निर्देशित गर्ने ।	पूर्वाधार शाखा	भौतिक पूर्वाधार शाखा	भौतिक पूर्वाधार शाखा	२०८३		
		१.४ कुहिने र नकुहिने फोहोर व्यवस्थापनको लागि डस्वीनको व्यवस्थामा पनि प्रयोग कर्ताले अलग अलग व्यवस्थापन गर्न जनचेतना गर्ने ।	पालिका र सस्था	पालिका र सस्था	पालिका र सस्था	२०८२/ २०८३	✓	
सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	१६.५	१.१. महिला विकासका लागि बेईजिड घोषण पत्रका प्रतिवद्धताहरु पूर्ण कार्यान्वयन गर्ने ।	महिला बालबालिका तथा जेष्ठनागरिक र समाज कल्याण शाखा	स्थानीय सरकार, कार्यपालिका	स्थानीय सरकार	२०८२/ २०८३	✓	
		१.२. स्थानीय स्तरमा लक्षित वर्गहरुलाई जनचेतनामा वृद्धि गर्नु पर्ने ।	महिला बालबालिका तथा जेष्ठनागरिक र समाज कल्याण शाखा	स्थानीय सरकार, कार्यपालिका	स्थानीय सरकार	२०८२/ २०८३	✓	
		१.३ कार्यक्रम तथा परियोजना कार्यान्वयनमा सम्बन्धीत समुदायले पूरा लाभ लिन पाउनु पर्ने	महिला बालबालिका तथा जेष्ठनागरिक र समाज कल्याण शाखा	स्थानीय सरकार, कार्यपालिका	स्थानीय सरकार	२०८२/ २०८३	✓	
		१.४ सम्पूर्ण लक्षित वर्गलाई समिक्षा बैठकमा छलफलको लागि प्रतिनिधित्व गराउनु पर्ने	महिला बालबालिका तथा जेष्ठनागरिक र समाज कल्याण शाखा	स्थानीय सरकार, कार्यपालिका	स्थानीय सरकार	२०८२/ २०८३	✓	

१३. निश्कर्ष

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण स्थानीय तहमा लैससासको अवस्था कस्तो रहेको छ, राज्यका हरेक तहमा सबै नागरिकहरुको अर्थपूर्ण सहभागीताको अवस्था के कस्तो रहेको छ भनेर मापन गरी यसको लेखाजोखा गर्ने प्रकृया सम्पन्न गरिएको छ । शारदा नगरपालिकाको आयोजनामा मिति २०८२ असार ११, १२ र १३ गतेका दिन लैससास परीक्षणको विषयमा कार्यसाला कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । सो कार्यशालामा परीक्षणका लागि आवश्यक तयारी सहित धेरै चरणहरुमा अध्ययन, छलफल तथा अन्तरक्रियाहरु सफलता पूर्वक लैससास परीक्षण सम्पन्न भएको थियो । नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, विषयगत शाखाका कर्मचारीहरु तथा नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरु संग छलफल गरी पालिकामा लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण प्रतिको संवेदनशिलताको विषयलाई अध्ययन गरिएको थियो ।

यसै क्रममा पालिकामा उपलब्ध नीति तथा कार्यक्रम, कार्यविधि लगायतका दस्तावेजहरु अध्ययन समेत गरिएको थियो र लैससास परीक्षणलाई विभिन्न चरणमा सम्पन्न गरिएको थियो । सुचकहरुको प्राप्ताङ्कको आधारमा अन्तराल विश्लेषण गर्दै आगामी दिनमा नगरपालिकाले गर्नु पर्ने कामको सुची सहितको कार्य योजना तयार गरी नतिजा प्रस्तुतिकरण कार्यक्रममा अनुमोदन गरी कार्यान्वयनको प्रतिवद्धता सहित अनुमोदन गरेको थियो । नगरपालिकाले लैससास सम्बन्धि केही राम्रा काम गरेको देखिन्छ जस्तै भौतिक पुर्वाधार निर्माण गर्दा लैससासमैत्रि निर्माण गर्नुपर्छ भन्ने नीति अवलम्बन गरेकोछ । पालिकाले गरेका हरेक कार्यरुको अभिलेखिको दस्तावेजिकरणमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस नगरपालिकामा नीति, कानून योजना, मानव संसाधन र क्षमता विकासको पाटो राम्रो रहेको देखिन्छ । यसलाई अझै सुधार गर्नको लागि नीति कानून र योजना निर्माण गर्दा लैससासको दृष्टिकोणले विश्लेषण गरी सहभागितामुलक हुनुपर्ने देखिन्छ । आवधिक कार्ययोजना, कार्यक्रम र बजेट निर्माण गर्दा लैससासको दृष्टिकोणले निर्माण गर्ने गरिएको देखिन्छ, अन्तर शाखा, जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबिचको सम्बन्ध र समन्वय राम्रो देखिन्छ । संस्थागत विकास र मानव संशासधन तथा क्षमता विकासमा सकारात्मक विभेदको नीति लिएको देखिन्छ ।

यो परीक्षण कार्य नगरपालिकाको लागि परीक्षण मात्र नभएर एक महत्वपूर्ण प्रशिक्षण पनि हुन गएको थियो । यसले लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका क्षेत्रमा गर्न पर्ने धेरैकुराहरु रहेछन् भन्ने जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारिहरुमा अनुभूत गराएको छ । सुधारका लागि योजना बनाउँदै गर्दाको उत्साह र तत्परतालाई हेर्दा आगामि दिनमा यस पालिकाले लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा अपेक्षकृत परिवर्तन गर्न सक्ने सम्भावना देखिन्छ । अन्तमा, यो परीक्षण प्रकृयाले पालिकाको नीति निर्माणमा सहयोगी बन्ने छ । यसलाई नियमित रुपमा गर्न जरुरी देखिन्छ ।

१४. सुझाव

लैससास परिक्षण कार्यक्रमले विभिन्न चरणमा नगरपालिकाका पदाधिकारीहरु, कर्मचारीहरु तथा सेवाग्राहीहरुको विचार तथा राय लिइएको थियो । यो आफैमा उत्कृष्ट छ तथापी सबै जनप्रतिनिधिहरु यस कार्यक्रममा सहभागी हुन सकेनन् । आगामी वर्ष लैससास परिक्षण गर्दा सबै जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको अनिवार्य उपस्थिति तथा सहभागिता गराउन आवश्यक देखिन्छ । यसै गरि केही विषयगत शाखाबाट प्रमुख भन्दा पनि सहायक कर्मचारीहरुको सहभागिता रहेकाले आगामी दिनमा यसमा सुधार गर्नु पर्ने देखिन्छ । पालिकाले आफैले अग्रसरता देखाएर परीक्षण कार्य गरेको भएपनि समयमानै सम्पन्न गर्ने गरी आगामि दिनमा सुधार गर्न आवश्यक देखिन्छ । यस वर्ष तयार गरेको कार्ययोजनालाई कार्यान्वयन गर्न विशेष सुझाव रहेको छ । लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण गरीसके पश्चात स्थानीय तहलाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मैत्री बनाउनका लागि निम्न सुझावहरु रहेका छन् ।

- नीति, कानून तथा कार्यविधिम निर्माण गर्दा लैससासमैत्री निर्माण गरी सबैले अनुभूति गर्नेगरी निर्माण गर्ने ।
- स्थानीय तहको कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन नियम तथा कार्यविधि बमोजिमका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन पश्चात उक्त ऐन नियम तथा कार्यविधिको लैससासका दृष्टिले विश्लेषण गर्नु पर्ने ।
- स्थानीय तहको श्रम तथा रोजगार नीति निर्माण गर्नुपर्ने ।
- बजेट विनियोजन गर्नु पूर्व लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट सुनिश्चित गर्नु पर्ने, लक्षित वर्गसँग गरिएका कार्यक्रम छलफल तथा परामर्श गर्दा दस्तावेजहरुको अभिलेखीकरण गरी प्रतिवेदन अनिवार्य रुपमा तयार गर्नु पर्ने ।
- सामाजिक समावेशीकरण कार्य नीति निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने ।
- कार्यक्रमको प्रभाव विश्लेषण गरी सार्वजनिकीकरण गर्नु पर्ने ।
- नगारीक वडा पत्रको अडियो तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने र दोभाषेको लागि तालिम प्रदान गर्नुपर्ने ।
- वार्षिक समिक्षा कार्यक्रममा लक्षित वर्ग, बन्धीतिकरणमा परेका समुदायको प्रतिनिधित्व गराउनु पर्ने, बालन्याय सम्बन्धी कार्यक्रम अघि बढाउनु पर्ने ।
- महिला विकास सम्बन्धी बेइजिङ घोषण पत्रका १२ वटा प्रतिवाद्धताका सम्बन्धमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई अभिमूखीकरण गर्नु पर्ने ।
- लैङ्गिक हिंसा रहित पालिका घोषण गर्नेका लागी रणनीति बनाउनुपर्ने ।
- विपत व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीतिका सम्बन्धमा सिमान्तकृत वर्ग र लक्षित समुदायसँग छलफल तथा परामर्श गरी संसोधन गर्नु पर्ने ।

- पालिकाभित्रका सार्वजनिक स्थलमा स्तनपान कक्षाको व्यवस्था विस्तार गर्नुपर्ने ।
- भौतिक संरचान निर्माण गर्दा लक्षित वर्ग मैत्री बनाउन कानून कार्यविधि बनाई कार्यान्वयनका लागि निर्देशित गर्नुपर्ने ।
- कार्यक्रम तथा परियोजना कार्यान्वयनको प्रभाव मुल्यांकन गर्नुपर्ने ।
- पालिकाले गर्ने हरेक कार्यक्रम तथा योजनाको अभिलेखिकरण तथा दस्तावेजिकरण दुरुस्त गर्नुपर्ने ।

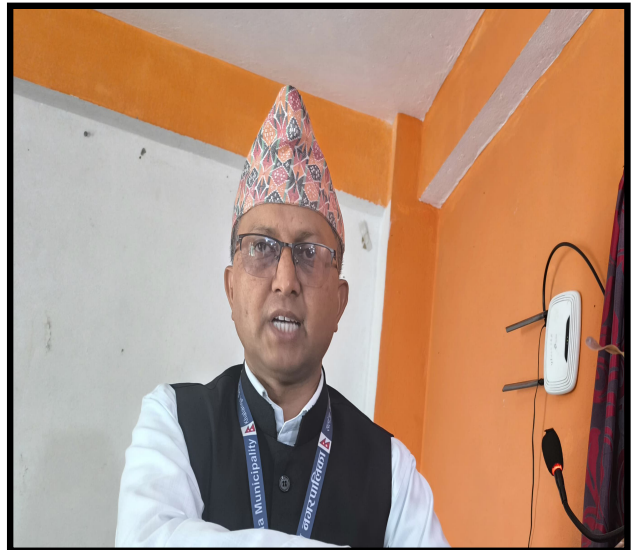

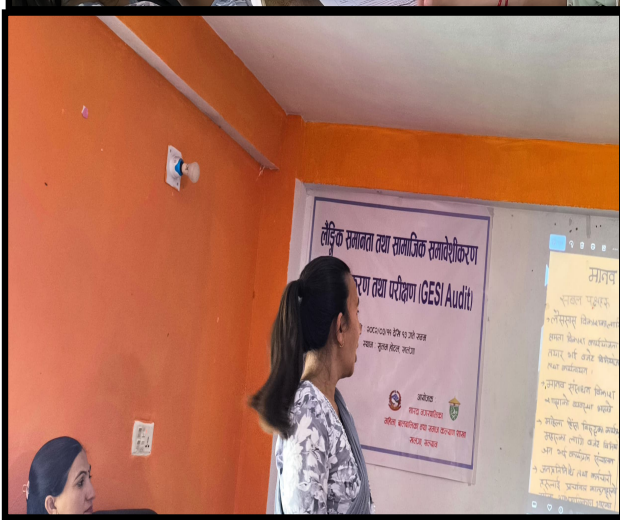
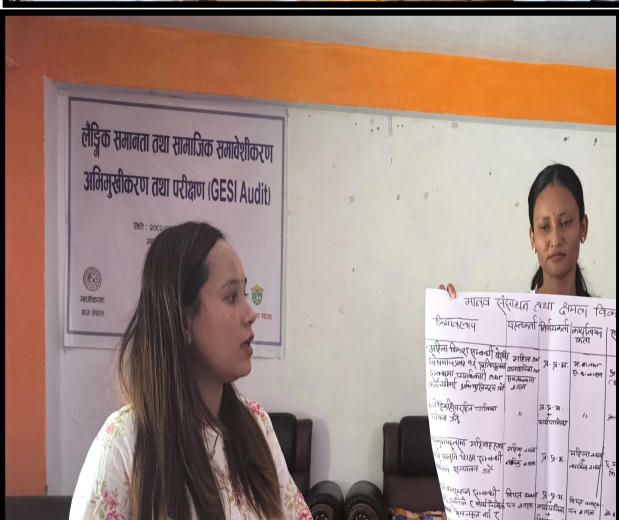
मन भण्डारी

लैसासास परीक्षणकर्ता

अनुसूचीहरु

अनुसूची: १. परिक्षण कार्यक्रमको फोटोहरु

अनुसूची: २. लैससास परिक्षण कार्यक्रमका सहभागीहरु

शारदा नगरपालिकाको आ.व. २०८०/०८१ को लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अभिमुखिकरण तथा परीक्षण (GESI Audit) कार्यक्रममा

सहभागीहरुको हाजिरी विवरण:

मिति: २०८२ असार ११ गते देखि १३ गते सम्म

स्थान: सुलभ होटल, खलंगा, सल्यान

क्र.सं.	नाम, घर	पद	ठेगाना	जातिगत विवरण	२०८२/०३/११ हस्ताक्षर	२०८२/०३/१२ हस्ताक्षर	२०८२/०३/१३ हस्ताक्षर	सम्पर्क नं.
१.	प्रकाश भण्डारी	नगर प्रमुख	२०७०-६ क्षेत्र					
२.	सुस्मिता लापकोटा	नगर उपप्रमुख	११-१२ वार्ड					९८९९८९६८४
३.	शोभ प्रकाश देवकोटा	उ.प.आधिकृत	"	"				९८५७८८९९९९
४.	मृता भण्डारी	नगर अध्यक्ष	११-२ क्षेत्र					९८९८९८९८९
५.	विश्वर कुमार् दलाल	"	११-४ "	"				९८९८९८९८९
६.	लिला बहादुर राई	"	११-६ "	"				९८९८९८९८९
७.	हेमराज कुमार कुलशर्मा	"	११-९ "	"				९८९८९८९८९
८.	कृष्ण बोहरा	"	११-१० "	"				९८९८९८९८९
९.	सुरज कुल मगर	"	११-१२ जनजाति					९८९८९८९८९
१०.	अंग बहादुर कुल मगर	"	११-१३ "	"				९८९८९८९८९
११.	लोकाज कुलशर्मा	"	११-१४ क्षेत्र					९८९८९८९८९
१२.	भोजु परिवार	कार्यपालिका अध्यक्ष	११-२ वार्ड					९८९८९८९८९
१३.	भगवती बोहरा	"	११-१२ क्षेत्र					९८९८९८९८९
१४.	जान कुमार राई	"	११-३ जनजाति					९८९८९८९८९
१५.	पुष्पा नेपाली	"	११-४ वार्ड					९८९८९८९८९
१६.	रत्ना कुमारी थापा	"	११-१ क्षेत्र					९८९८९८९८९

शारदा नगरपालिकाको आ.व. २०८०/०८१ को लेब्रिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अभिमुखिकरण तथा परीक्षण (GESI Audit) कार्यक्रममा

सहभागिहरुको हाजिरी विवरणः

मिति: २०८२ असार ११ गते देखि १३ गते सम्म

स्थान: सुलभ होटल, खलंगा, सल्यान

क्र.सं.	नाम, थर	पद	ठेगाना	जातिगत विवरण	२०८२/०३/११ हस्ताक्षर	२०८२/०३/१२ हस्ताक्षर	२०८२/०३/१३ हस्ताक्षर	सम्पर्क नं.
१७.	कृष्ण कुटा	पंच.स.सं.	सुनगा.वा.क्षेत्री					
१८.	छोबु टमाटा	"		पति	छोबु	छोबु	छोबु	९८४७९४५४६५
१९.	बम बहादुर ठोत्ति	"	क्षेत्री		बम	बम	बम	
२०.	शमचन्द्र बस्ने	"	ब्राह्मण		शम	शम	शम	९८४८२९३६९
२१.	सुब्बा कुमारी डांगी	कार्यपालिका सदस्य	आ.वा.क्षेत्री		सुब्बा	सुब्बा	सुब्बा	९८४९९८०८९
२२.	डिल्ली राज रावत	प्रकारण सदस्य	"					
२३.	बमिष्ठ कुमार कुटा	ग्राम्य अभिवृद्धि	आ.वा.क्षेत्री		बमिष्ठ	बमिष्ठ	बमिष्ठ	९८४९८८८५५
२४.	सांगिता कुटा	शिक्षा अधिकारी	आ.वा.क्षेत्री		सांगिता	सांगिता	सांगिता	९८४८३९७४९
२५.	शमलक्ष्मी थापा	सिर्जना सदस्य	आ.वा.क्षेत्री		शमलक्ष्मी	शमलक्ष्मी	शमलक्ष्मी	९८४८३३३५५
२६.	शमता कुटाथोडा	ग्राम्य अभिवृद्धि	आ.वा.क्षेत्री		शमता	शमता	शमता	९८४८३३३५५
२७.	प्रतिष्ठा भुषाल	ग्राम्य अभिवृद्धि	आ.वा.क्षेत्री		प्रतिष्ठा	प्रतिष्ठा	प्रतिष्ठा	९८४८८८८८८८८
२८.	ओली सिंह	प्रिन्सिपल	आ.वा.क्षेत्री		ओली	ओली	ओली	९८४८८८८८८८८
२९.	केशव आवड	आदिवासी	आ.वा.क्षेत्री					
३०.	तिर्थराज उपान्याय	ग्राम्य अभिवृद्धि	आ.वा.क्षेत्री		तिर्थराज	तिर्थराज	तिर्थराज	९८४८८८८८८८८
३१.	केशव बहादुर कुटाथोडा	ग्राम्य अभिवृद्धि	आ.वा.क्षेत्री					
३२.	बनामिका बस्ने	ग्राम्य अभिवृद्धि	आ.वा.क्षेत्री		बनामिका	बनामिका	बनामिका	९८४८८८८८८८८

शारदा नगरपालिकाको आ.व. २०८०/०८१ को लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अभिमुखिकरण तथा परीक्षण (GESI Audit) कार्यक्रममा

सहभागिहरुको हाजिरी विवरणः

मिति: २०८२ असार ११ गते देखि १३ गते सम्म

स्थान: सुलभ होटल, खलंगा, सल्यान

क्र.सं.	नाम, थर	पद	ठेगाना	जातिगत विवरण	२०८२/०३/११ हस्ताक्षर	२०८२/०३/१२ हस्ताक्षर	२०८२/०३/१३ हस्ताक्षर	सम्पर्क नं.
३३.	कलारा चला	सफाईकर्मी	भद्रा					९८४७८४४७८
३४.	प्रम भण्डारी	लैसाम परिसरको मालिक	भद्रा					९८४८०९९६६
३५.	जोशिला धारु	बास नेपाल केन्द्र नेपालगञ्ज	भद्रा					९८४९८६३९०
३६.	साधिका सेन	कार्यालय सहपाठी	भद्रा					९८६६८८४४२९
३७.	जोशिला भण्डारी	कृषक सहजकर्ता	भद्रा					९८४८८८४८८
३८.	दीपक श्रेष्ठ	कार्यालय सहपाठी	भद्रा					९८४८८८४८८
३९.	नविन मल्ल	IT Officer	भद्रा					९८४८८८४८८
४०.	सुविराज ज्ञवाली	कृषि.प.	भद्रा					९८४८८८४८८
४१.	कृष्ण बहादुर विष्ट	महानिरीक्षक	भद्रा					९८४८८८४८८
४२.	सुन्दर मल्ल	इन्जिनियर	भद्रा					९८४८८८४८८
४३.	राजेश श्रेष्ठ	कार्यालय सहपाठी	भद्रा					९८४८८८४८८
४४.	निर्मला श्रेष्ठ	सामाजिक कार्यकर्ता	भद्रा					९८४८८८४८८
४५.	सुविन हमाल	कडा कार्यकर्ता	भद्रा					९८४८८८४८८
४६.	पुष्प पाण्डे	कडा कार्यकर्ता	भद्रा					९८४८८८४८८
४७.	सुमिता कुमारी खड्का	कार्यालय सहपाठी	भद्रा					९८४८८८४८८
४८.	सुमित्रा भण्डारी	सहायक पालिका	भद्रा					९८४८८८४८८
४९.	कुमार विष्ट	कार्यालय सहपाठी	भद्रा					९८४८८८४८८
५०.	सुमित्रा श्रेष्ठ	कार्यालय सहपाठी	भद्रा					९८४८८८४८८

अनुसूची: ३.लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका १०० सूचकहरु र प्रमाणका आधारमा दिइएको अंक विवरण:

मुख्य सूचक सहायक सूचक र सूचकहरु		सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०अवस्था आउने अंक ५.	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
क्र स	१ नीति, कानून, योजना २०			प्राप्ताङ्क १७			
	१.१नीति र कानूनमासमावेशिता सहभागिता पूर्णाङ्क ८			प्राप्ताङ्क ६.५			
१	१.१.१स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी रसहभागितामूलक हुने गरे नगरेको।	०-१	१	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी रसहभागितामूलक हुने गरेको ।	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन आँसिक रुपमामात्र समावेशी रसहभागितामूलक हुने गरेको ।	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन रसहभागितामूलक हुने नगरेको।	स्थानीय तहले स्वीकृत गरेका नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरु र स्वीकृतिको लागि प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरु। यस सम्बन्धी निर्णय फाइलहरु ।
२	१.१.२स्थानीय सरकारलेआफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरेनगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय सरकारलेआफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे आँसिक रुपमा मात्र लेखाजोखा गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारलेआफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे लेखाजोखा गर्ने नगरेको	स्थानीय सरकारलेआफ्ना नीति, कानून, योजना का दस्तावेजहरु र लेखाजोखा सम्पन्न भएको प्रमाणित गर्ने कागजातहरु तथा निर्णय फाइलहरु।

३	१.१.३ स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू समावेश भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू समावेश भएको ।	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू आँसिक रूपमा मात्र समावेश भएको ।	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू समावेश नभएको ।	स्थानीय सरकारको स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजना सम्बन्धी दस्तावेजहरू।
४	१.१.४ स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीतिहरू छन् । छैनन् ? (स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरिएको वा नगरिएको) ।	०-१	१	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीति भएको र यस्तो नीति स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा समावेश गरिएको।	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीति भएको तर स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा समावेश नगरिएको।	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीति नभएको र स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा समेत कुनै खास व्यवस्था नगरिएको ।	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने नीति दस्तावेज र स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकाहरू।
५	१.१.५ स्थानीय तहले कार्यन्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितमा परेको समुदाय अर्थात् लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू रोक्न पर्याप्त प्रावधान व्यवस्था गरिएको छ । छैन ?	०-१	०.५	स्थानीय तहले कार्यन्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितमा परेको समुदाय अर्थात् लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू रोक्न पर्याप्त प्रावधान राखिएको।	स्थानीय तहले कार्यन्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितमा परेको समुदाय अर्थात् लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू रोक्ने खालका केही प्रावधान मात्र समावेश गरिएको ।	स्थानीय तहले कार्यन्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितमा परेको समुदाय अर्थात् लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू रोक्न कुनै प्रावधान नराखिएको ।	स्थानीय तहले कार्यन्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिहरू र तिनको लैससास दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेज ।

६	१.१.६ संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाए। नमिलाएको ?	०-१	१	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको र सोहि अनुरूप कार्यन्वयन हुने गरेको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीय स्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध नमिलाएको ।	महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरू र महिला तथा वञ्चितीमा परेका समुदायहरूको स्वयम भनाइहरूको दस्तावेज
७	१.१.७ महिला र पुरुषमाश्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान रहे । नरहेको(समुदायको प्रचलन विभेदकारी भए नभएको)?	०-१	१	महिला र पुरुषमाश्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको।	महिला र पुरुषमाश्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने केही प्रावधानमात्र रहेको।	महिला र पुरुषमाश्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको।	महिला र पुरुषमाश्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज (समुदायको प्रचलन विभेदकारी भए नभएको)
८	१.१.८ स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानरहे । नरहेको ?	०-१	०.५	स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरुरहेको।	स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने केही प्रावधानरहेको ।	स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधाननरहेको।	स्थानीय तहकोश्रम नीति दस्तावेज र यसको समीक्षा प्रतिवेदन।
१.२ योजना तर्जुमा तथाकार्यान्वयन ८ प्राप्ताङ्क ७							
९	१.२.१ आवधिक योजना रवार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको छ । छैन ?	०-१	०.५	आवधिक योजना रवार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको ।	आवधिक योजना रवार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि आँसिक रुपमामात्र नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको ।	आवधिक योजना रवार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति , कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश नगरिएको	आवधिक योजना रवार्षिक योजना तथा कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य विशेषण दस्तावेज

१०	१.२.२गाउँपालिका ।नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चित्तीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहको लागि वा प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरे । नगरेको?	०-१	०.५	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चित्तीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहको लागि वा प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चित्तीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहमध्ये केहीको लागिमात्र प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चित्तीकरणमा परेको समूहको लागि वा प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेनगरेको।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको महिला, बालबालिका, तथा बञ्चित्तीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले निर्धारणगरेको बजेट सीमा ।
११	२.३ स्थानीय सरकारकोयोजना सूची लक्षित समूहहरूको सक्रिय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरूले छनौट गरेका योजना प्राथमिकीकरणमा पर्नेगरे । नगरेको (योजना तर्जुमा गर्दा गाउँ, वस्तीस्तरबाट आएका योजना कार्यक्रमहरूलाईसमेटे नसमेटेको परीक्षण) ?	०-१	१	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाटयोजना सूची संकलन गर्दा लक्षित समूहहरूको सक्रिय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरूले छनौट गरेका योजना प्राथमिकीकरणमा पर्नेगरेको ।	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाटयोजना सूची संकलन गर्दा केही मात्र लक्षित समूहको सक्रिय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरूले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकीकरणमा पर्नेगरेको ।	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाटयोजना सूची संकलन गर्दा लक्षित समूहको सक्रिय सहभागितामा तयार हुने नगरेको र उनीहरूले माग गरेका योजनाले सामान्यतया प्राथमिकता नपाउने गरेको ।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा भएका सहभागीहरूको सूची , वडास्तरबाट र फोटो योजनाको भएका छनौट सूचीर लक्षित समुहले छनौट गरेका कार्यक्रमको सूची ।

१२	१.२.४ योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल भए । नभएको ?	०-१	१	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल भएको ।	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा सामान्य छलफल भएको ।	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल नभएको ।	बजेट तर्जुमा मार्गदर्शनको प्रति र यसमा योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषय समावेश भएको प्रमाण।
१३	१.२.५ योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिएनगरिएको (तयारी प्रतिवेदन) ?	०-१	१	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको।	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको।	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको।	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहहरूको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तयारी प्रतिवेदन
१४	१.२.६ स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजनहुने गरे । नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजनगर्ने गरेको।	स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजनगर्ने गरेको	स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण नगरेको बजेट विनियोजनपनि गर्ने नगरेको।	स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज र सोलाई प्राप्त गर्ने कार्यक्रमहरू बजेट विनियोजनदस्तावेज

१५	१.२.७ स्थानीय तहकायोजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरीबने । नबनेको	०-१	१	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभपुग्नेगरीबनेको ।	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई सिमित रूपमा प्रत्यक्ष लाभर केही अप्रत्यक्ष लाभ पुग्नेगरीबनेको	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभपुग्नेगरीनबनेको ।	स्थानीय तहका योजना दस्तावेज
१६	१.२.८ स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरुकोसहभागिता भए। नभएको र मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिए । नदिएको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरुकोसहभागिता भएको , मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिएको ।	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरुकोसहभागिता गर्ने र मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिने नीति लिएको ।	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरुकोसहभागिता नभएको, मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी पनि नदिएको ।	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता समिति व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनका प्रावधानहरु र केही योजनाको नमूना अवलोकन
१.३.बजेट तर्जुमा तथाकार्यान्वयन ४ प्राप्ताङ्क ३.५							
१७	१.३.१ बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गकासमूहहरुसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने गरिएनगरिएको ?		०.५	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गकासमूहहरुसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने गरिएको	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गकासमूहहरुसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने गरिएको	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गकासमूहहरुसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने नगरिएको ।	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा अघि समुदायका सरोकारवालाहरु सँगको छलफल र परामर्श तथाविपन्नतास्तरीक रण सम्बन्धी आवधिक दस्तावेज

१८	१.३.२ स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षणनियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए। नगरिएको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षणनियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने गरिएको।	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षणगर्न कहिले काहीँ बजेटको व्यवस्था हुने गरेको ।	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षणगर्न बजेटको व्यवस्था हुने नगरेको ।	स्थानीय सरकारको बजेट विनियोजन र लैससास परीक्षण दस्तावेजहरु
१९	१.३.३ परीक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि पर्याप्त बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरिए।नगरिएको ?	०-१	१	परीक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि पर्याप्त बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरेको ।	परीक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश भएपनि पर्याप्त नभएको।	परीक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेटव्यवस्था हुने नगरेको ।	स्थानीय सरकारको बजेट विनियोजन र लैससास परीक्षण दस्तावेजहरु
२०	१.३.४ स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरुको लागि निश्चितप्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरुको हितका कार्यक्रममा समयैमा खर्च गरिए।नगरिएको ? (बजेट तथाकार्यकमबीच भिडान)	०-१	१	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरुको लागि निश्चितप्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरुको हितका कार्यक्रममा समयैमा खर्च गर्ने गरिएको।	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरुको लागि कहिले काहीँ बजेट विनियोजन गरी उनीहरुको हितका कार्यक्रममा खर्च गर्ने गरिएको।	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरुको लागि बजेट विनियोजन तथा उनीहरुको हितका कार्यक्रममा खर्च गर्ने नगरिएको।	बजेट तथाकार्यकमबीच भिडान नतिजा निकाल्ने बजेट , कार्यक्रम तथा दस्तावेज

मुख्य सूचक सहायक सूचक र सूचकहरु	सूचकको अङ्क	प्राप्ता अङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०अवस्था आउने अंक ५.	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२ संस्थागत व्यवस्था २०	प्राप्ताङ्क १७					
२.१.कर्मचारीपदाधिकारी प्रतिनिधित्व ४	प्राप्ताङ्क ३.५					

२१	२.१.१ स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा (कर्मचारी/पदाधिकारी) महिलाहरूको समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व रहेको छ। छैन ?	०-१	०.५	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा (कर्मचारी/पदाधिकारी) महिलाहरूको समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व रहेको अवस्था ।	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा (कर्मचारी/पदाधिकारी) महिलाहरूको समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व नभए पनि कम्तिमा ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व रहेको अवस्था	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा (कर्मचारी/पदाधिकारी) महिलाहरूको समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व नभए पनि कम्तिमा ३३ प्रतिशत पनि प्रतिनिधित्व नरहेको अवस्था	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा रहेका (कर्मचारी/पदाधिकारी) को नामावली
२२	२.१.२ स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीच समावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनसक्ने रणनीति लिइएको छ। छैन ?	०-१	१	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीच समावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनसक्ने रणनीति लिइएको अवस्था।	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीच समावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समितित्व समावेशी प्रतिनिधित्व हुनसक्ने रणनीति लिइएको अवस्था।	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीच समावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनसक्ने रणनीति लिइएको छैन।	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्बन्धी नीति, सम्बन्धी अभ्यास र कानून दस्तावेज
२३	२.१.३ स्थानीय सरकारले महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेको कार्यटोली वा शाखा मार्फत दिने गरेको। नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारले महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको।	स्थानीय सरकारले महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेको कार्यटोली मार्फत दिने गरेको।	स्थानीय सरकारले महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेर सेवा दिने नगरेको।	स्थानीय सरकारले महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्ने रणनीति तथा कार्यनीति र सेवा प्रवाह दस्तावेज

२४	२.१.४जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिवृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको।नलिएको	०-१	१	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिवृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको ।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिवृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुनेगरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई समेत सेवा प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको ।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अभिवृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर पाइने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति नरहेको ।	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धिको अवसर प्रदान गर्ने सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज
२.२.कार्यप्रणाली समावेशी ४ प्राप्ताङ्क ३.५							
२५	२.२.१महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति छ।छैन ?	०-१	०.५	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति रहेको।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति भएपनि कार्यान्वयनमा नरहेको ।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति नरहेको।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको कार्यनीति दस्तावेज
२६	२.२.२स्थानीय सरकारमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ।छैन ? (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरिए।नगरिएको)	०-१	१	स्थानीय सरकारमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको)	स्थानीय सरकारमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको) तर कार्यान्वयनमा नरहेको	स्थानीय सरकारमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था नगरिएको) ।	स्थानीय सरकारको संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्य निर्देश शर्त र जिम्मेवारी किटान दस्तावेज

२७	२.२.३ स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिलाहिंसा नियन्त्रणको लागिआचार संहिता बनाएर लागु गरिएको छ।छैन ?	०-१	१	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिलाहिंसा नियन्त्रणको लागिआचार संहिता बनाएर लागु गरिएको।	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता केही पनि नरहेको।	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता दस्तावेज/निर्णय पुस्तिका
२८	२.२.४ योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए नभएको र यस समितिले वडा तहमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरे।नगरेको ?	०-१	१	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेको र यस समितिले वडा तहमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत गरेको ।	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस समितिले वडा तहमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको ।	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता नरहेको र यस समितिले वडा तहमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत नगरेको ।	योजना तर्जुमासमितिलाई र लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज बैठकको , उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका र वडास्तरमा गरेको अनुगमन प्रतिवेदन
२.३.समिति, उपसमिति रकार्यदलमा प्रतिनिधित्व ४ प्राप्ताङ्क ३							

३२	२.३.४ स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने गरे। नगरेको ?	०-१	०.५	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको प्रायः कार्यान्वयन हुने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन कहिले काहीँमात्र हुने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने नगरेको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरू र कार्यान्वयन समीक्षा
२.४. वित्त व्यवस्थापनप्रणालीमा समावेशिता ४ प्राप्ताङ्क ३.५							
३३	२.४.१ स्थानीय तहमा महिलाविकास, लैङ्गिक हिंसा बिरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरिएको। नगरिएको ?	०-१	१	स्थानीय तहमा महिलाविकास, लैङ्गिक हिंसा बिरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना भएको ।	स्थानीय तहमा महिलाविकास, लैङ्गिक हिंसा बिरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गर्ने निर्णय भएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहमा महिलाविकास, लैङ्गिक हिंसा बिरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि छुट्टै कोष स्थापना नभएको ।	स्थानीय तहमा महिलाविकास, लैङ्गिक हिंसा बिरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागि छुट्टै कोष स्थापना सम्बन्धी दस्तावेज
३४	२.४.२ के आदिवासीजनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएकोछ ? उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरिएकोछ ?	०-१	१	आदिवासीजनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएकोतथाउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको।	आदिवासीजनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएकोतरउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा भने नभएको।	आदिवासीजनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था तथाउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नभएको।	आदिवासीजनजाति, दलित अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेट तथा कार्यक्रम दस्तावेजहरू

३५	२.४.३के स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेटको व्यवस्थाभएको छ ? सो अनुसार कार्यक्रम पहिचानगरिएकोछ ?	०-१	१	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेटको व्यवस्थाभएको तथासो अनुसार कार्यक्रम पहिचानगरिएको।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेटको व्यवस्थाभएको तरसो अनुसार कार्यक्रम पहिचाननगरिएको।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि वजेट तथा कार्यक्रम प्रवन्ध नै नभएको ।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको व्यवस्था तथा सोको लागि आवश्यक जनशक्ति , वजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्थाभएको दस्तावेज
३६	२.४.४ स्थानीयसरकारले समावेशी सूचनाप्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे।नगरेको र कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने वा नदिने गरेको ।	०-१	०.५	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने गरेको र कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरेको ।	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे पनि कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने नगरेको ।	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगरेको र कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना पनि नदिने गरेको ।	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन बजे विनियोजन गरेको दस्तावेज र सूचना प्रणाली र यसबाट प्रवाहित सूचनाहरु
२.५.तथ्याङ्क सङ्कलन तथाव्यवस्थापन ४ प्राप्ताङ्क ३.५							
३७	२.५.१के स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत खण्डिकृत सूचना।तथ्याँक संकलनतथा अध्यावधिकगर्ने गरेको छ ? (लिङ्ग, उमेर, जात, र आर्थिक स्थिति आदि) (गाउँ।नगर प्रोफाइल)	०-१	१	स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका(लिङ्ग ,उमेर , आदि स्थिति आर्थिक र ,जात) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना।तथ्याँक संकलनगर्ने गरेको र खण्डीकृत तथ्याङ्कको समय समयमा अध्यावधिकगर्ने गरेको छ ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका(लिङ्ग ,उमेर , स्थिति आर्थिक र ,जात आदि) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना।तथ्याँक संकलनगरेको तर खण्डीकृत तथ्याङ्कको अध्यावधिकनगरेको ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका(लिङ्ग ,रउमे , आदि स्थिति आर्थिक र ,जात) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना।तथ्याँक संकलनपनि नगरेको ।	महिला, पुरुष, बालबालिका, सबै जातजातिका (लिङ्ग , आर्थिक र ,जात ,उमेर आदि स्थिति) खण्डिकृत तथ्याङ्क सहितको गाउँ।नगर प्रोफाइल ।

३८	२.५.२स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना।तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।नगरेको (गाउँ।नगरप्रोफाईल)	०-१	०.५	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना।तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना।तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना।तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान नै नभएकोले छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने नगरेको ।	स्थानीय स्तरका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना।तथ्याँक र नक्साङ्कन सहितको गाउँ।नगरप्रोफाईल ।
३९	२.५.३के स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याँक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको छ ?	०-१	१	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याँक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याँक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नीति बनाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याँक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नगरेको ।	स्थानीयपार्श्वचित्र र खण्डीकृत तथ्याँक तथा सूचनाको विवरण र स्थानीय विकास योजना तर्जुमा दस्तावेज ।
४०	२.५.४स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्यावधिक गर्ने गरे ।नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्यावधिक गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्याँक अध्यावधिक नगरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्यावधिक गर्ने नगरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरणको अभिलेख ।

मुख्य सूचक सहायक सूचक र सूचकहरू	सूचकको अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०अवस्था आउने अंक ५.	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३ मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	प्राप्ताङ् १६.५					
३.१.मानव संसाधन तथाक्षमता विकास८	प्राप्ताङ् ७					

४१	३.१.१लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे नगरेको र छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन भए । नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएनआएको ?	०-१	१	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना , लैससासमा र किताब बजेट बार्षिक गर्ने खर्चकार्यविधि
४२	३.१.२स्थानीय सरकारकापदाधिकारी।कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिएका छन् वाछैनन् र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता गरिएको थियो। थिएन ?	०-१	०.५	स्थानीय सरकारकापदाधिकारी।कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता गरिएको।	स्थानीय सरकारकापदाधिकारी।कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिए पनि तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता नगरिएको।	स्थानीय सरकारकासबै पदाधिकारी।कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंशा सम्बन्धी तालिम नलिएका र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता नगरिएको।	स्थानीय तहकापदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र समावेशी सदस्यहरूलाई तालिम प्रदान गर्दा कुल संख्याका आधारमा महिला तथापुरुषको सहभागी संख्याको अनुपात विश्लेषण प्रतिवेदन
४३	३.१.३ तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग र महिलाका आवश्यकतासमेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने गरिएको छ।छैन ?	०-१	०.५	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग तथा महिलाका आवश्यकतासमेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने गरिएको।	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग र महिलाका आवश्यकतासमेटिए पनि तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने नगरिएको।	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग हुने नगरेको , महिलाका आवश्यकतापनि नसमेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण समेत लिने नगरिएको।	तालिममा समेटिएको विषयवस्तु, भाषाको लेखन र प्रयोगको स्तर, आवश्यकतामा आधारितभएको तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण प्रतिवेदन

४४	३.१.४ महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राबिधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण) छन।छैनन् ? सो अनुसारको वजेटविनियोजन गरिएको छ।छैन ?	०-१	१	महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू रहेका र सो अनुसारको वजेटविनियोजन हुने गरेको।	महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू भएपनि सो अनुसारको वजेटविनियोजन हुने नगरेको।	महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू र सो अनुसार वजेटविनियोजन हुने नगरेको ।	महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता विकास सम्बन्धी प्राबिधिक तालिम, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदिको प्रतिवेदन र परिमाण खुल्ने बजेट खर्च विवरण
४५	३.१.५ के स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिन तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोत छन् ? (विषयगत तालिमप्राप्त जनशक्ति संख्या)	०-१	१	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिन तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोत रहेको।	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिन तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही मानवीय श्रोत रहेको।	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिने तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने मानवीय श्रोत नरहेको।	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने विषयगत तालिमप्राप्त जनशक्ति संख्या विवरण
४६	३.१.६ के स्थानीय सरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था छ ?	०-१	१	स्थानीय सरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था रहेको ।	स्थानीय सरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था भएपनि जनशक्ति नखटाइएको ।	स्थानीय सरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइ र सो सम्बन्धी जनशक्ति नहेको ।	स्थानीय सरकारको संगठन संरचना र कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण
४७	३.१.७ महिला र वन्यनितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे नरहेको र कार्यान्वयन भए ।नभएको (संचालित तालिम कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	१	महिला र वन्यनितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन हुने गरेको ।	महिला र वन्यनितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा हुने गरेपनि सबैले अवसर नपाएको।	महिला र वन्यनितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा हुने नगरेको र कार्यक्रम समेत नरहेको ।	स्थानीय तहको बार्षिक कार्यक्रम र महिला तथा वन्यनितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको उपस्थिति विवरण

४८	३.१.८ महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्वटा प्रतिवदताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी छ ? सोको लागि अभिमुखीकरणगरिएको छ ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	१	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्वटा प्रतिवदताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिन अभिमुखीकरणगरिएको।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्वटा प्रतिवदताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिने कार्यक्रम रहेपनि सञ्चालन नभएको।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्वटा प्रतिवदताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी नभएको र यस्तो जानकारी दिने कुनै कार्यक्रम नरहेको।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्वटा प्रतिवदताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिने अभिमुखीकरणकार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण
३.२. अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरुद्ध जनचेतना ४					प्राप्ताङ्क ३		
४९	३.२.१ महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको बजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम समयैमा सम्पन्न गरेको छ ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	१	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको बजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम समयैमा सम्पन्न हुने गरेको।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू रहेपनि सो अनुसारको बजेट विनियोजन तथा कार्यक्रम सञ्चालन नभएको।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू नरहेको र यसकालागि बजेट समेत विनियोजन हुने नगरेको ।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र बजेट विवरण तथा सञ्चालित कार्यक्रम कार्यक्रम संख्यामिति , र उपस्थिति विवरण
५०	३.२.२ लैङ्गिक हिंसारहित गाऊ। नगरपालिका घोषणा गरेको छ ? (घोषणा गरेको मिति) र महिला हिंसाविरुद्ध सून्य सहिष्णुता अपनाएको छ ? (घटेका घटना संख्या र लिइएका निर्णय)	०-१	०	लैङ्गिक हिंसारहित गाऊ/नगरपालिका घोषणा भएको र महिला हिंसाविरुद्ध शून्य सहिष्णुता अपनाइएको।	लैङ्गिक हिंसारहित गाऊ/नगरपालिका घोषणा भएपनि महिला हिंसाका घटना उल्लेख्य रुपमा नघटेको।	लैङ्गिक हिंसारहित गाऊ/नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटना उल्लेख्य संख्यमा रहेको।	लैङ्गिक हिंसारहित गाऊ/नगरपालिका घोषणा गरेको मिति तथा लिइएका निर्णय विवरण र स्थानीय न्यायिक समिति वा प्रहरीमा महिला हिंसा सम्बन्धी उजुरी दर्ता विवरण

५१	३.२.३ स्थानीय सरकारले महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्नेगरेको छ ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका)	०-१	१	स्थानीय सरकारले महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरिएको।	महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू स्थानीय सरकारहरूले संचालन गर्नेगरे पनि प्रभावकारी नभएको।	स्थानीय सरकारले महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नगरेको।	स्थानीय सरकारले सञ्चालन गरेका महिला विरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका
५२	३.२.४ के स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि जस्ता सामाजिक कुरीति हटाउन कार्यक्रमहरू संचालनगर्ने गरेको छ ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	१	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेको विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि जस्ता सामाजिक कुरीति हटाउन कार्यक्रमहरू संचालनगर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि मध्ये केहीमात्र सामाजिक कुरीति हटाउने कार्यक्रम संचालनगर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि सामाजिक कुरीति हटाउने कार्यक्रम संचालनहालसम्म नगरेको।	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि सामाजिक कुरीति हटाउन सञ्चालन गरेका कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति
३.३. कानूनी साक्षरता ४ प्राप्ताङ्क ३.५							
५३	३.३.१ स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने गरे । नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने गरिएको ।	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत केही जनप्रतिनिधिहरू तथा पालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूमध्ये केही सिमितलाई मात्र नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण गरिएको ।	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत केही जनप्रतिनिधिहरू तथा पालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूमध्ये कसैलाई पनि नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण नगरिएको	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान र अन्य प्रचलित कानूनको बिषयमा गरिएको अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण

५४	३.३.२स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्बन्धमा समय समयमा अभिमुखीकरण गर्ने गरे।नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख, प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्बन्धमा समय समयमा अभिमुखीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूमध्ये केहीलाईमात्र कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरिएको ।	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्बन्धमा कुनैपनि अभिमुखीकरण नभएको ।	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तु समेटी गरिएको अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण
५५	३.३.३के महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालित भएका छन ? (जस्तै: कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा विरुद्धका कार्यक्रम आदिबारेअनुशिक्षण)	०-१	०.५	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा विरुद्धका कार्यक्रम आदिबारे नियमित रुपमा अनुशिक्षण हुने गरेको।	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा विरुद्धका केही बिषयमा अभिमुखीकरण हुने गरेको।	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा विरुद्धका कार्यक्रम आदिबारेअनुशिक्षण नभएको ।	महिलाहरूकोलागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअधिकार, एकल महिला, चेलिबेटी बेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा विरुद्धका कार्यक्रम आदिबारेअनुशिक्षण कार्यक्रम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या

५६	३.३.४ महिलाहरूको लागि संचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट के उनीहरू लाभान्वितभएका छन् ? (जस्तै: कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धकाकार्यक्रम आदिबारे अनुशिक्षण र यसको असर)	०-१	१	महिलाहरूको लागि संचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धमहिलाहरू सशक्तिकरण भएको।	महिलाहरूको लागि संचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धकाबिषयहरू मध्ये केहीमा महिलाहरूको सशक्तिकरण भएको।	महिलाहरूको लागि संचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन नभएको र यसले महिलाको कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धकाकार्यक्रमहरूमा महिलाहरू सशक्त नभएको ।	महिलाहरूको लागि संचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू जस्तै: कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटीबेचविखन विरुद्ध कार्यक्रम छाउपडी प्रथा विरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धकाकार्यक्रम आदिबारे अनुशिक्षण कार्यक्रम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या
३.४. विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता ४ प्राप्ताङ्क ३							
५७	३.४.१ स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृत गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श गरे। नगरेको र यस्तादस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान रहे। नरहेको ?	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृत गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श हुने गरेको र यस्तादस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान समेत रहेको।	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृत गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका सिमित व्यक्ति सँग मात्र परामर्श लिने गरेको र यस्तादस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नरहेको।	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृत गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श लिने नगरेको र यस्तादस्ताबेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरीएको विशेष राहतको प्रावधान समेत नरहेको ।	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधिको प्रति र निर्माणको क्रममा गरिएको परामर्श कार्यक्रमको उपस्थिति र सहभागिता विवरण

मुख्य सूचक सहायक सूचक र सूचकहरू		सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०अवस्था आउने अंक ५.	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४ सेवा प्रवाह २० प्राप्ताङ्क १८							
४.१. पूर्वाधारविकास ४ प्राप्ताङ्क ३.५							
६१	४.१.१ स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक, बालरअपाङ्ग मैत्री / संबेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने गरे।नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक, बालरअपाङ्ग मैत्रीतथासंबेदनशील संरचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत हुने गरेको।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरीभएपनि लैङ्गिक र बालमैत्रीतथासंबेदनशील संरचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत नहुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा महिला , र बालबालिकाअपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिकबालमैत्रीतथासंबेदनशील संरचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत नहुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि स्वीकृत ड्रइङ, डिजायन, लगत अनुमानतथा संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक, बालरअपाङ्ग मैत्री / संबेदनशील संरचनाको ड्रइङ डिजायन , प्रमाण भएको
६२	४.१.२स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरिएको छ।छैन ?	०-१	०.५	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने गरेको।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरूमध्ये केहीको मात्र निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने गरेको।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने नगरेको।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरूका ड्रइङ निर्मित र डिजायन , कार्यसम्पन्न संरचनाको प्रतिवेदनहरू

६३	४.१.३ स्थानीय तहले १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लान्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशन दिने गरिएको छ। छैन ?	०-१	० ५	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लान्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशन दिने गरेको।	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लान्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्नुपर्ने नीति बनाएको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लान्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशन दिने कुनै नीति नै नभएको र हाल सम्म यस बिषयमा नसोचिएको।	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लान्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशन दिने नीति र स्वीकृत नक्साको प्रति
६४	४.१.४ स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू रहे। नरहेको ?	०-१	१	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू रहेको।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्ने सोच बनाएको तर सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू नरहेको।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्ने नीति तथा सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू समेत नरहेको।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने नीति तथा आयोजनाहरू

४.२.प्रजनन् स्वास्थ्य ४		प्राप्ताङ्क ३.५					
६५	४.२.१ गर्भवतीमहिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने गरी बार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भएनभएको ?	०-१	१	गर्भवतीमहिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगा गरी बार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश गरी सो नीति कार्यान्वयन गरिएको।	गर्भवतीमहिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने गरी बार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भएको तर कार्यान्वयन नभएको।	गर्भवतीमहिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा गलगाउने नीति तथा यसको कार्यान्वयन केहीपनि नभएको।	गर्भवतीमहिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने नीति र यसको अनुगमन प्रतिवेदन
६६	४.२.२स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरूमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था र सो को व्यवस्थापन गरिएको छ। ?	०-१	०.५	स्थानीय तहको कार्यालय , र चौकी स्थयस्वा वा अस्पताल भएका सम्भव सार्वजनिकस्थलहरूमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था र सो को व्यवस्थापन गरिएको।	स्थानीय तहको कार्यालय , र चौकी स्वास्थ्य वा अस्पताल सार्वजनिकस्थलहरूमा भएका सम्भव बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय , र चौकी स्वास्थ्य वा अस्पताल भएका सम्भव सार्वजनिकस्थलहरूमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था सम्बन्धी नीति तथा यसको व्यवस्थापन केहीपनि नभएको।	स्थानीय तहको कार्यालय , चौकी स्वास्थ्य वा अस्पताल भएका सम्भव र सार्वजनिकस्थलहरूमा बच्चालाईस्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था गर्ने नीति र यसको अनुगमन प्रतिवेदन
६७	४.२.३परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरूसंचालन गरिएका छन् ?	०-१	१	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरूसंचालन गरिएका।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी केही विशेष कार्यक्रमहरू मात्र संचालन भएका।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कुनैपनि विशेष कार्यक्रमहरूसंचालित नभएका ।	सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तनक्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने अवस्था सुधार गर्ने र स्वास्थ्यशिविरहरू राख्ने जस्ता महिलाको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कार्यक्रम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या

६८	४.२.४महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट भएनभएको ?	०-१	१	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनमा रहेको।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम भएपनि बजेट विनियोजन नभएको।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट नभएको।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने चालु बर्षको कार्यक्रम र बजेट भएको प्रति र गतबर्षको समीक्षा प्रतिवेदन
४.३.शिक्षा कार्यक्रम ४ प्राप्ताङ्क ४							
६९	४.३.१ स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने प्रवन्ध मिलाएनमिलाएको ?	०-१	१	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने प्रवन्ध मिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने नीति भएपनि पर्याप्त प्रयास नभएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने प्रवन्ध नमिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्नागराउने निर्णय तथा यसको कार्यान्वयन प्रतिवेदन
७०	४.३.२ स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायकासबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रवृत्तिकोव्यवस्था गरी निशपक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएनमिलाएको ?	०-१	१	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायकासबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रवृत्तिकोव्यवस्था गरी निशपक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका केही परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायकाकेही बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रवृत्तिकोव्यवस्था गरी निशपक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायकाकुनै बालबालिकालाई पनि दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रवृत्तिकोव्यवस्था गरी निशपक्ष वितरण हुने प्रवन्ध नमिलाएको।	स्थानीय तहलेआफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायकासबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रवृत्तिकोव्यवस्था गरी निशपक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाउने कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन प्रतिवेदन

७१	४.३.३ निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालित भए। नभएका ? (जस्तै: अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा, आदि) (कार्यक्रम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या)	०-१	१	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा, आदि संचालन भएका।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा, आदि संचालन गर्ने नीति भएपनि बजेट विनियोजन नभएको।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा आदि कुनैपनि संचालन नभएको।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावकशिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा आदि संचालनको उपस्थिति र चनुगमन प्रतिवेदन
७२	४.३.४ विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागि प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे।नगरेको ?	०-१	१	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागि प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको।	केही विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागि प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण सम्बन्धी सिमित कार्यक्रम संचालन हुने गरेको।	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागि प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण जस्ता कुनै कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको।	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागि प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनका प्रतिवेदनहरू
४.४.खानेपानी तथा सरसफाइ ४ प्राप्ताङ्क ३.५							
७३	४.४.१ गाउँपालिका/नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भए/नभएको ?	०-१	१	गाउँपालिका/नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भएको।	गाउँपालिका/नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि एउटै शौचालयको व्यवस्था भएको।	गाउँपालिका/नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध नभएको।	गाउँपालिका/नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भए/नभएको अनुगमन गर्ने

७४	४.४.२ स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौँडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे।नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौँडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रीय सहभागितामा केही वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौँडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन भएको।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौँडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौँडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बजेट र संचालन प्रतिवेदन
७५	४.४.३ कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे।नगरेको ?	०-१	०.५	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बजेट तथा कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रमको स्वीकृत बजेट र सञ्चालन प्रतिवेदन

७६	४.४.४ महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे।नगरेको ?	०-१	१	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको।	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको।	स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन बजेट र प्रतिवेदन
----	--	-----	---	---	--	---	--

४.५.स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन ४

प्राप्ताङ्क ३.५

७७	४.५.१ स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू राख्ने र बार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको छ।छैन ?		१	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू राख्ने गरिएको र बार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक केही कार्यक्रमहरू राख्ने गरिएको तर र बार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कुनै कार्यक्रम राख्ने नगरिएको।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्नु अगाडि बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमको विषयवस्तु, बजेट तथा संख्या
----	---	--	---	---	--	---	---

७८	४.५.२ स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरे।नगरेको ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)		१	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरेको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय नगरेको र कुनै त्यस्ता कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको लागि गरिएका कार्यक्रमहरूको संख्या र उपस्थितिकार्यक्रम स्वीकृत तथा ,
७९	४.५.३ ग्रामीण महिलाप्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गरे।नगरेको ? (मनोनयन, नियुक्ति वा गठन र तालिमसम्बन्धी सुचकांक)	०-१	१	ग्रामीण महिलाप्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गरेको।	ग्रामीण महिलाप्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	ग्रामीण महिलाप्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने नगरेको।	ग्रामीण महिलाप्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गर्ने निर्णय र मनोनयन, नियुक्ति वा गठन र तालिमसम्बन्धी विवरण
८०	४.५.४ गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम कार्यान्वयन भए।नभएको ?	०-१	०.५	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम भएको तर कार्यान्वयन नभएको।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम नभएको।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम र अनुगमन प्रतिवेदन

मुख्य सूचक सहायक सूचक र सूचकहरु		सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०अवस्था आउने अंक ५.	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५ सुशासन तथा उत्तरदायित्व २० प्राप्ताङ्क १६.५							
५.१. सुशासन ४ प्राप्ताङ्क ३.५							
८१	५.१.१ स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरी सोही कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट निर्णय गरी कामकाज गर्ने गरेको वा तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरी सोही कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट निर्णय गरी कामकाज गर्ने गरेको।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरेपनि सम्बन्धित अधिकारीबाट तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी र कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट भएका निर्णय
८२	५.१.२ स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति कार्यान्वयनमा ल्याएनल्याएको ?	०-१	१	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति कार्यान्वयनमा ल्याएको।	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता केही नीतिमात्र कार्यान्वयनमा ल्याएको।	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता कुनै नीति कार्यान्वयनमा नल्याएको।	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति र कार्यान्वयन प्रतिवेदन

८३	५.१.३ महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको छ ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	०.५	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय भएपनि कार्यान्वयन नभएको।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताका क्षेत्रमा कुनै कार्यक्रमतय नभएको तथा कुनै कार्यान्वयन नभएको।	महिला विकासकालागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा स्वीकृत तथा सञ्चालित कार्यक्रमसंख्या र उपस्थिति
८४	५.१.४ संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयैमा सम्पन्न गरेको छ ?	०-१	१	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयैमा सम्पन्न गर्ने गरेको।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन भएपनि कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन नभएको।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कुनै कार्यक्रममा रकम विनियोजन नभएको र हालसम्म कुनै कार्यक्रम नभएको।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रममा विनियोजित बजेट तथा कार्यक्रम संख्या, कार्यक्रम संचालन भएको संख्या र उपस्थिति
५.२. उत्तरदायित्व रजवाफदेहिता ४ प्राप्ताङ्क ४							
८५	५.२.१ स्थानीयसरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको नगरेको ?	०-१	१	स्थानीयसरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले आकल झुकल केही कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले कुनै कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने नगरेको।	स्थानीयसरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गरेको प्रति र कार्यक्रमको उपस्थिति

८८	५.२.४ स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए।नल्याएको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे पनि कार्यान्वयनमा आइसकेको।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा नल्याएको।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको स्वीकृत आचार संहिता
५.३. सूचना तथा संचार ४ प्राप्ताङ्क ३.५							
८९	५.३.१ स्थानीयसरकारले नियमित रुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरे ।नगरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरु, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकगरे।नगरेको ?	०-१	१	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरु, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकगरेको।	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरे पनि महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरु, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकनगरेको।	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने नगरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरु, जेष्ठनागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकनगरेको।	स्थानीयसरकारले नियमितरुपमा समग्र गरेको वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिकीकरण र महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरु, जेष्ठनागरिक लक्षित कार्यक्रम तथा बजेट सार्वजनिकगरेको अभिलेख
९०	५.३.२स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरे। नगरेको ?	०-१	१	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गर्ने नगरेको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचनाहरु स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रसारण गरेको विवरण

९१	५.३.३के स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको छ ?	०-१	१	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको।
९२	५.३.४के स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको छ ? (आधार तथ्यांकसँग समेत तुलना गर्न सकिने)	०-१	०.५	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको।	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको।	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको।	के स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यलक्षित समुहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको तथ्यांक वा अध्ययन प्रतिवेदन

५.४.अनुगमन तथामूल्याङ्कन४

प्राप्ताङ्क २

९३	५.४.१के कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले पूरा लाभ लिन सकेको छ?	०-१	०.५	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले पूरा लाभ लिन सकेको।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले केहीमात्र लाभ लिन सकेको।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले लाभ लिन नसकेको।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले पूरा लाभ लिएको प्रभाव अध्ययन प्रतिवेदन
----	---	-----	-----	---	--	---	--

९४	५.४.२के स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको संचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने गरिन्छ ?	०-१	०.५	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धीकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने गरिएको।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धीकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकासकाकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण गर्ने कार्यक्रम नभएको।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथासामाजिक समावेशी विकासकाकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावविश्लेषण भएको प्रतिवेदन
९५	५.४.३के स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथिछलफल गर्नेगरेका छ ?	०-१	०	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथिछलफल हुने गरेको।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथियदाकदा छलफल हुने गरेको।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथिछलफल हुने नगरेको।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासीजनजाति, दलित मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई लक्षित गरी भएको छलफल प्रतिवेदन

९६	५.४.४ के अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिन्छ ?	०-१	१	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छ।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका केही पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छ।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छैन।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गरेको प्रमाण
५.५. समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार ४ प्राप्ताङ्क ३.५							
९७	५.५.१ स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरे।नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरेको।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका केही नीति, कानून तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा मात्र सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरेको।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने नगरेको।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको प्रमाण
९८	५.५.२ लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल बनी कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियमितरूपमा कार्य हुने गरे।नगरेको ?	०-१	१	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियमितरूपमा कार्य हुने गरेको।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा आकलङ्गकल कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि बेलाबेलामा कार्य हुने गरेको।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि कार्य हुने नगरेको।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जाल मा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि कार्य गरेको प्रमाणित हुने बैठकका निर्णयपुस्तिका तथा निर्णय

